

GŁOS NARODU

Nr. 319. — ROK XLII.

CZWARTEK

21 LISTOPADA 1935.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW. NR. 401.099.

Předpłata wynosi:

Miesięcznie . . . . .

 W Krakowie
 z zniżką dla
 5- zł. 4-50 zł.

 Na całym obszarze Państwa polsk.
 z przesyłką pocztową
 5- zł.
Zagranicą.
8- zł.

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

 Redakcja niezamawia artykułów
 ale zwraca i nie honoruje listów
 nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

 Redakcja przyjmuje strony
 od godziny 11. do 13.

Konserwatysty

Wybory do Izby Gmin w Anglii sprawiły naszym konserwatystom wiele radości. Nie dziwnego! Wszak to „koledzy“ odnieśli świetne zwycięstwo wyborcze (!), i to w dodatku nad socjalizmem!... Wybory te równocześnie pobudziły polskich konserwatystów do myślenia: — dlaczego to angielski konserwatyzm może odnosić zwycięstwa wyborcze, a polski — nie? Dlaczego to Anglicy konserwatysty śmiało stają podczas wyborów przed masą wyborców, a Polacy? Polscy liczyć mogą tylko na „koledzy wyborcze“. Dlaczego?

Trafną odpowiedź na to pytanie przyniósł „Czas“, pisząc, że angielska partia konserwatywna

„to ani ciasna grupa doktrynerów, ani klasowa klika związana egoistycznymi interesami, — ale wielkie, potężne i wpływowe stronnictwo, obejmujące wszystkie warstwy społeczeństwa, którego program ma charakter wyłącznie państwowy“.

Dla całości obrazu powinien być „Czas“ podać charakterystykę polskiego konserwatyzmu. A przy tej sposobności odpowiedzieć na pytanie: dlaczego to Polacy konserwatysty nawet w najśmielszych marzeniach nie mogą się odważyć na postawienie własnych kandydatur w wolnych wyborach? Spróbujmy wyręczyć „Czas“ w odpowiedzi na to pytanie!

EGOIZM KLASOWY. — Używa się u nas dość niewłaściwie wyrazu: „partja“ konserwatywna. Partji takiej nie ma. Jest tylko jej namiastka. Mianowicie — syndykat gospodarczy części ziemian dla działań politycznych. W gruncie rzeczy jednak jest jeszcze gorzej. Już nawet nie część ziemian, ale związek paru rodzin z arystokracji tworzy ten syndykat i jego posunięciami kieruje... To organizacja. A jej cele?

„Czas“ charakteryzując angielską partję konserwatywną przeciwstawia jej „klikę (!) związaną egoistycznymi interesami“. Organ konserwatywny był tu z pewnością daleki od złośliwego piętnowania swego obozu. Mówioli jednak powiedział prawdę. Polska „partja“ konserwatywna jest syndykatem broniącym „egoistycznych interesów“ jednej warstwy. Jeśli mamy odwagę atakować klasowość ugrupowań lewicy, miejmy ją także, gdy chodzi o ugrupowania prawicy. Klasowość, rozprzeczająca jedność organizmu społecznego, równie dobrze działa w organizacjach ludowych, jak ziemiańskich lub wielko-przemysłowych. A jest jednakowo szkodliwa tam i tu.

Polski konserwatyzm jest przejawem i ruchem takiej właśnie klasowości. Bardzo słusznie wyrzuca mu to Wład. Grabki w swej ostatniej książce: „Idea Polski“, i w Związku Ziemian widzi szczególnie wyraz tej klasowości. Związek ten bowiem odcina ziemian od społeczeństwa i wyobcowuje ich nawet z zawodu rolniczego, z którym są organicznie związani.

ST. TARNOWSKI O ARYSTOKRACJI. — Konserwatyzm polski nie jest partją także dlatego, że nie ma programu politycznego, społecznego i kulturalnego. Galicyjski konserwatyzm przed wojną był niesympatyczny, ale na jego pochwałę trzeba powiedzieć, że była w nim wielka praca myślowa, do której stanęły bardzo wybitne jednostki. Konserwatyzm dzisiejszy nie prowadzi żadnej pracy myślowej i programowej. Dlatego tak mu łatwo przerzucać się z jednej ostateczności w drugą. Któż byłby się spodziewał, że obóz, którego naczelny organ przywitał wypadki z maja 1926. zdecydowanym artykułem p. t. „Rokosz“, w 2 lata potem stanie się ważną częścią składową potępnego tak ostro ruchu?

Tajemnicę tego stosunku konserwatystów do życia politycznego odsłonił nam St. Tarnowski jeszcze w r. 1891. (w książce p. t. „Z oświadczeń i rozmyślań“), kiedy, awanrując ówczesną oportunistyczną takty-

kę własnego stronnictwa, kierowanego przez koło arystokratów, pisał:

„Arystokracja... staje się niespokojna o siebie, szuka sposobu, jakby się na wierzchu utrzymać. Jej myślą główną, jej namietnością, staje się nie ta lub owa polityczna zasada i droga, ale osią jej polityki staje się utrzymanie siebie w stanowisku i znaczeniu. Stąd naturalna i nieunikniona pokusa nagięcia się do wszelkich okoliczności, użycia wszelkich środków, jakie w każdej chwili mogą być przydatne: schlebienie opinii, korzystanie z jej podejrzeń lub oburzeń, kompromis z własnym sumieniem, zezwolenie na to, co w swoim przekonaniu ma za szkodliwe dla rzeczy publicznej, lub czynne do tego pomaganie, gonitwa za popularnością, brak politycznych przekonań, a nawet widoków, tylko ten jeden widok: znaczenia własnego“.

Snując te swoje historyczne rozważania o „polityce“ możnowładców mierzył St. Tarnowski w stronnictwo konserwatywne. „Polityka“ ta szła temi samymi torami w w. 16—17., co w w. 19. Temi samymi idzie i w. 20... Konserwatyzm polski nie zna programu politycznego, a tylko jeden „widok“ ma na oku: utrzymanie gospodarczego stanu posiadania dla warstwy, której swoją reprezentację narzucił.

PRZYSZŁOŚĆ ZIEMIENSTWA. — Polski konserwatyzm ma jeden tylko w świecie odpowiednik: konserwatyzm hiszpański. Tak samo jest obcy masom ludowym i tak samo kurczowo trzyma się status quo. Cały jego konserwatyzm sprowadza się do konserwowania obecnego stanu własności rolnej. Poza tem wszystkie punkty „programu“ ma płynne: stosunek do ustroju politycznego, do pojęcia praworządności, nawet do spraw społecznych. W r. 1910. konserwatysty hiszpańscy subsydjowali socjalistyczne organizacje, by szachować zagrażających im liberałów. Polscy konserwatysty nie mieli takiej okazji do zrobienia interesu z socjalistami. Ale umieli uzależnić od siebie organizacje polityczne, wcale nie konserwatywne, temi samymi środkami. Każdorazowe wybory parlamentarne w Polsce były okresem „zbiórki“ funduszy „od morgi“ dla poparcia pewnych list. Ta sama więć, co i w Hiszpanii, wiera, że — pieniądze wszystkich potrafi. Polityka to niemożliwa i krótkowzroczna. Kupić można niektóre partje; ale nie można powstrzymać pewnych procesów dziejowych, nawet zagradzając im drogę strumieniem złota. Po niewczasie przekonali się o tem hiszpańscy konserwatysty.

Potępiając ostro politykę polskich konserwatystów, musimy wyrazić ubolewanie z powodu losu warstwy, którą nasi konserwatysty chcą reprezentować... Nasze ziemiaństwo stanowi w masie wartościową warstwę społeczną. Jest w niem to, czego brak innym warstwom: dziedziczność kultury. Jeśli można użyć tego — może nie stosownego — porównania, to powiem: żydzi silni są przez to, że dzieci po rodzicach dziedziczą i pogłębiają coraz bardziej zdolności kupieckie i tę zdolność doprowadzają w ten sposób do perfekcji; to samo dzieje się z kulturą w naszym rodowym ziemiaństwie. Taktyka konserwatystów z pod znaku Księcia Radziwiłła grozi tej wartościowej warstwie katastrofą, — nie tylko gospodarczą, ale — co ważniejsze — społeczną. Liczenie na konjunkturę polityczną, wiązanie się z każdym, kto ma siłę, może opłacać się przelotnymi korzyściami. Ale za to grozi przyszłością. Jest to gra bez rachuby i bez myśli. Konjunktura po maju 1926. wydzwignęła konserwatyzm polski na wyżyny, o których nawet nie marzył poprzednio. Ale i wyobcowowała go z masy społecznej i skompromitowała. Będzie szczególnie dla Polaków, jeśli nowa konjunktura

A. PIASECKI S. A.

Rumunia nawiązała stosunki z Rosją.

Bukareszt (PAT.). Król podpisał dekret, znoszący rozporządzenie, zabraniające wymiany towarowej pomiędzy Rumunią a Rosją, jak również tranzytu towarów, idących do Rosji lub odwrotnie. Akt ten jest pierwszym krokiem w kierunku nawiązania wzajemnych stosunków handlowych, zerwanych od czasu rewolucji październikowej.

Negus wyjechał na front.

Harrar, 20. 11. (PAT.). Dotychczas nie wyjaśniono się, dokąd cesarz odjechał w dniu wczorajszym. Według oświadczeń czynników oficjalnych cesarz udał się do Dessie, zauważono jednak jakiś samolot, przelatujący nad Harrarem, co dało powód do przypuszczeń, że był to samolot Negusa, który, być może, udał się do Dżidżi, celem odbycia z rasem Nasibu narady na temat kampanji na froncie Ogadenu.

Addis Abeba (PAT.). Konsul angielski otrzymał pozwolenie rządu abisyńskiego na udanie się w towarzystwie attache wojskowego na front południowy do Dżidżi.

Wytrawna obrona przeciwlotnicza.

Paryż (PAT.). Havas donosi z frontu włosko-abisyńskiego: Oficer włoski, który brał udział w bombardowaniu lotniczym okolicy Mai Meszi stwierdza, iż Abisyńczycy zorganizowali obronę przeciwlotniczą swych obozów. Pogłoski o udziale Europejczyków

w armii abisyńskiej nie zostały potwierdzone, lecz nie ulega wątpliwości, że organizacja obrony przeciwlotniczej oraz kierownictwo ogniem karabinów maszynowych i dział „Oerlikon“ — zostały przeprowadzone przez wytrawnych techników.

WŁOSKIE ODZNACZENIA.

Rzym (PAT.). Gen. Santini, dowódca pierwszego korpusu armii — operującego w Erytrei oraz gen. Pizzio Birola, dowódca korpusu armii tubylczej odznaczni zostali wielkim krzyżem orderu „Korony Włoskiej“.

Nowy Jork (PAT.). „New York Times“ donosi, że wobec tego, iż ostrzeżenia prez. Roosevelta i Cordella Hulla w sprawie wywozu materiałów do państw wojnujących nie są należycie brane pod uwagę, możliwym jest, iż będzie wywarty odpowiedni nacisk na handlowe towarzystwa amerykańskie, ażeby zmniejszyć wywóz nafty do Włoch.

Turyn (PAT.). Książę Piemontu był obecny przy zamianie parków królewskich na pola uprawne, celem zwiększenia produkcji zboża w związku z sankcjami.

CZĘŚCIOWE SANKCJE W CHILE.

Santiago (PAT.). Rząd chilijski zastosuje sankcje tylko do tych towarów, które nie są objęte układami clearingowymi.

Kupuj tylko w Drogerji Im. św. Teresy

STEFANA HYK

Kraków, ul. Wiślna L. 6.

Telef. 138-09.

Telef. 135-5

Od 18 XI. — 23 XI. b. r.

Tani Tydzień

Brylantyn, olejków, fiksatoarów oraz farb do włosów.

W. 7

O czym piszą inni?.. Kwestja społeczna w Abisynji.

„Wojna jest piękna...”

Włoskie „Słowo” przytacza wojenny manifest Marinettiego, ojca futurizmu. Oto, jak p. Marinetti patrzy na wojnę:

- 1) Wojna jest piękna, bo stapia harmonijnie w jedno Siłę i Dobroć.
- 2) Wojna jest piękna, bo wprowadza w życie ideał człowieka mechanicznego, udoskonalony przez maskę gazową, straszliwy megafon i inne przyrządy...
- 3) Wojna jest piękna, bo realizuje ideał człowieka metalowego.
- 4) Wojna jest piękna, bo wywołuje obraz łaki kwicistej, na której zakwitają orchideje mitraljez.
- 5) Wojna przemienia ludzi w bohaterów, odmienia ciało męskie i czyni je bardziej pożądanym dla kobiet.

Dla p. Marinettiego „wojna jest piękna”, bo mu daje odwagę do wydania jeszcze jednego „manifestu”, gdy inni Włosi plawią się we krwi.

Prasa rządowa i subwencje.

P. A. T. donosząc o nowym preliminarzu budżetowym, podaje:

„W końcu ograniczono i ściętniono... wydatkowanie pieniędzy publicznych na wydawnictwa i subwencje, nie stojące w bezpośrednim związku z zadaniami i funkcjami państwa”.

W tej sprawie „Kurjer Poznański” pisze: „Ograniczono i ściętniono”, t. zn.: 1) potwierdza się to, co pisała prasa, a mianowicie, że dotąd wydatkowano wielkie sumy na wydawnictwa i subwencje, nie stojące w bezpośrednim związku z zadaniami i funkcjami państwa;

2) obecnie nie znosi się całkowicie tych sum na wydawnictwa i subwencje, lecz się je tylko „ogranicza i ściętnia”.

W praktyce wygląda to np. tak: wydawnictwa prasowe narodowe placą podatki do skarbu państwa, by ten skarb państwa mógł subwencję udzielać wydawnictwom prasowym „sanacyjnym”. „Prosta” ta procedura nazywała się i dziś się jeszcze nazywa — „sanacja moralna”.

Łączy się to z notatką „Polonii”, że „Gazeta Polska” korzysta z subwencji rządowych, a jej redaktorzy: Matuszewski i Miedziński, biorą po 6.000 zł. i 4.000 zł. „Gazeta Polska” przeżywa tym wiadomościom, a co do uposażeń tych dwóch panów, to skromnie stwierdza, że „cyfry te są wielokrotnie przesadzone...”. Wielokrotnie... T. zn. ile razy? Tysiąc razy, sto, czy dwa razy?

Francuscy kombatanzi w Polsce.

Na marginesie wizyty francuskich b. kombatanów „Kurjer Warszawski” pisze:

„Mniemamy, że obecny przyjazd do Polski przedstawicieli b. kombatanów francuskich był dyktowany mądrymi konsyderacjami politycznymi i że gen. Górecki, zapraszając ich i przemawiając do nich, stał się dokładnym wyrazicielem ożywających naród polski myśli i uczuć. Naturalnie, rozmowy te niejako prywatne mogą nie przynieść od razu skutku dyplomatycznego, a może nie wywołają nawet na razie głębszego wrażenia w opinii francuskiej. Trzeba też, aby nazwanożródło stało się wiadomym, w jakim stopniu toasty b. kombatanów odpowiadają zamiarom oficjalnej dyplomacji polskiej. Nasza polityka zagraniczna konsekwentnie holduje taktyce milczenia. Tak mało o niej wiemy.

Bądź co bądź rozmowy z b. kombatanami francuskimi stanowią czynnik pomysłowy. Tak właśnie trzeba łamać lody — zapomocą ludzi, lepiej od innych umiających odczuwać węzły solidarności i tradycje przyjaźni. I może już bardzo rychło przyjdzie czas, kiedy urzędowi dyplomaci obu narodów będą wdzięczni tym inicjatywom prywatnym, iż tak nadeszły w porę, tak właśnie w chwili, gdy narody wyrażnie stanęły na rozstajnych drogach, pytając się: z kim się wiązać? jak zapobiegać możliwościom katastrofy wojennej? gdzie szukać wspólności dążeń?”

Puste krzesła.

Ciekawy szczegół z pobytu b. kombatanów w Warszawie ujawnia „Robotnik” (dziś bardzo frankofilski):

„Z okazji zjazdu polskiego Fidu, który w niedzielę obradował w Warszawie, prezes polskiej Federacji Obróńców Ojczyzny, minister przemysłu i handlu, Roman Górecki wydał w niedzielę wieczorem bankiet na cześć zagranicznych gości, na który do bankietu zaproszeni zostali pp. min. Beck, b. premier Sławek oraz redaktorzy „sanacyjnej” prasy pp. Matuszewski, Miedziński i Stępczyński. Na zaproszonych go-

Kwestja społeczna, której źródłem jest wyzysk jednych warstw przez drugie, istnieje we wszystkich częściach świata. Są tylko różne jej rodzaje i formy. Inaczej więc będzie wyglądać kwestja społeczna w Europie, inaczej zaś np. w Afryce. O ile w Europie metody wyzysku są bardziej „kulturalne”, o tyle metody stosowane w Afryce są barbarzyńskie. Jako wyraz pierwotnych stosunków społecznych, które w Europie należą już do przeszłości. „Kulturalna” forma wyzysku polega np. na niskich, niesprawiedliwych płacach; barbarzyńska m. in. na stosowaniu niewolnictwa.

Niewolnictwo jest najbardziej brutalną formą przemocy człowieka nad człowiekiem. Dlatego też, po wielu trudnych walkach zostało ostatecznie potępione przez świat cywilizowany. Co więcej? Państwo, które toleruje u siebie niewolnictwo, nie może wejść do społeczności państw cywilizowanych t. j. do Ligi Narodów.

Obecnie z racji wojny włosko-abisynskiej żywo jest dyskutowana w prasie europejskiej kwestja niewolnictwa w Abisynji. Sprawa ta stała się aktualna już w chwili, gdy Abisynja rozpoczęła starania o zostanie członkiem Ligi Narodów. Dzięki usilnym zabiegom Włoch (!) i Francji Ektjopja znalazła się w Lidze Narodów pod warunkiem jednak, iż znieśli niewolnictwo. W wykonaniu tego warunku negus — wydał dekret znoszący niewolnictwo i nakładający surowe kary na handlarzy niewolnikami. W roku 1930 kary te zostały zaostrzone, co zresztą świadczyło, że prawo o zakazie handlu niewolnikami było często łamane.

Już poprzednicy obecnego cesarza Abisynji czynili próby zniesienia niewolnictwa. Menelik II., najwybitniejszy z władców Abisynji, pogromcą Włoch w latach 1887 — 1893, wydał edykt znoszący handel niewolnikami, oraz zabraniający używania terminu: — „niewolnik” na oznaczenie stosunku służbowego. Mimo wielu wysiłków nie udało się mu jednak zmienić struktury społecznej. I to dało teraz Włochom broń do ręki przeciw Abisynji. Niewolnictwo istniejące w Abisynji, świadczy, zdaniem Włoch, wyraźnie, że kraj ten nie dorósł do samostanowienia o sobie, że przeto, jako nisko stojący pod względem kulturalnym winien być poddany protektoratowi Włoch.

Korespondenci pism europejskich przebywający w Abisynji naogół stwierdzają, że instytucja niewolnictwa w Abisynji mimo wysiłków negusa, istnieje.

Stan liczebny niewolników jest bliżej nie znany. Są i tacy, którzy oceniają ilość niewolników na 2 miliony, co wynosiłoby szóstą część ludności. Zdaje się jednak, że jest to cyfra nieco przesadzona.

Korespondent „L'Echo de Paris” pisze, że istnienie niewolnictwa w Abisynji nie może podlegać dyskusji, i że związane ono jest bardzo ściśle z całym ustrojem społeczno-gospodarczym. Niewolnicy są we wszystkich domach zamożnych i u wszystkich funkcjonariuszów państwowych. Niewolnictwo nie tylko jest tolerowane, ale nawet aprobowane przez monofizyczny Kościół abisynijski. Ten stan rzeczy jest wynikiem historycznego rozwoju narodu abisynijskiego.

Kształtował się on przez całe wieki w drodze podbojów walk i asymilacji. Górski zaś charakter kraju i ścieranie się plemion przybyłych z Zachodu lub Wschodu nadały tej mieszaninie etnicznej charakter organizacji wojskowej, z której tylko krok do niewolnictwa.

Abisynja jest właściwie „państwem żołnierzy”. Na jej czele stoi cesarz i jest on racie cesarzem rasów i zarządcą prowincyj. Ci dopiero mają w swoim okręgu pełną władzę administracyjną, sądowiczą i wojskową którą wykonują przy pomocy niższych „suwerenów”. Na czele małych okręgów stoją zwierzchnicy mający pod swoimi rozkazami od 10 do 12 żołnierzy. Oto jest aparat, który sprawuje władzę sądowiczą, strzeże porządku i ściągą podatki. Ze ściąganych podatków zwierzchnik okręgu pozostawia część na zaspokojenie własnych potrzeb, oraz potrzeb żołnierzy, resztę zaś odsyła swemu przełożonemu. To samo robi ten wyższy zwierzchnik. I tak to idzie coraz wyżej, aż w końcu nieznaczna część podatku otrzymuje skarb cesarski.

Podstawą zatem całego ustroju są ci mali szefowie oddziałów wojskowych. Jest ich dużo. Na 12 milionów ludności Abisynji przypada ich od 2 tys. do 3 tys. Ponieważ zaś gardzą wszelką pracą, przeto pozostała ludność musi na nich pracować. Ponieważ zaś pobierane od wolnych obywateli, (pasterzy, rolników, rzemieślników) podatki nie wystarczają na utrzymanie szefów i ich żołnierzy, wprowadzono niewolnictwo. Niewolnicy zajmują się uprawą ziemi i pasterstwem aby ci wojskowi urzędnicy państwa mieli zaspokojone potrzeby.

Sprawa więc zniesienia niewolnictwa w Abisynji wymaga zmiany całego ustroju, a więc tak politycznego jak i społeczno-gospodarczego. Obecny cesarz czynił w tym kierunku duże wysiłki. Nie ulega wątpliwości iż pod wpływem Ligi Narodów, zmiany te byłyby nastąpiły prędzej, i że niewolnictwo zostałoby ostatecznie zlikwidowane. — Podstawy bowiem gospodarcze ma Abisynja zdrowe, co jest tutaj bardzo ważnym czynnikiem.

K. T.

Od środy dnia 20 h. m. w kinoteatrze „Sztuka”

Profonowane jeszcze na trzy dni, środa 20 bm. — czwartek 21 bm.

piątek 22 bm. po cenach popularnych: 50 gr. — 1 zł. — 1.30 zł.

Nieśmiertelne, gigantyczne arcydzieło! — Film, który stanowi rewelacyjną epokę w dziejach kinematografii!

Wyprawy Krzyżowe

(Palestyna i Jerozolima wyzwolone) — Pelen poezji romans miłosny na tle wspaniałych bohaterskich walk rycerskiego króla Ryszarda Lwie-Serce. — Ziemia święta dla chrześcijaństwa! — Subtelna intryga miłosna! — Bajeczna milionowa

wystawa! — Tysiące statystów! — Niebysza e napięcie! — Kilkuletni wysiłek genialnego reżysera: Cecila B. de Mille'a w rol. Loretta Young, Henry Wilcoxon, Józef Schildkraut i w. innych — Każdy kulturalny człowiek musi oglądać ten olśniewający film!

Próby pojednania rumuńsko-węgierskiego

Bukareszt w listopadzie.

Grupa rumuńskich literatów, skupiająca się około czasopisma „Familia”, wychodzącego w Oradea-Mare wystąpiła z inicjatywą w kierunku zbliżenia między literatami rumuńskimi, a węgierskimi. W tym celu do literatów węgierskich i rumuńskich rozesłano kwestionariusz, zawierający następujące pytania: 1) Czy wierzy Pan w możliwość rumuńsko-węgierskiej współpracy na polu kultury? 2) Jeżeli tak, w jakich formach przedstawia sobie Pan tę współpracę? 3) Czy kultura obu narodów jest wystarczającym piedestalem, na którym mogłoby stanąć pomnik

współpracy? 4) Czy literat może paraliżować rozbijającą działalność polityków? 5) Jak oceniacie kierunek czasopisma „Familia”, który wszczął inicjatywę w kierunku zbliżenia?

Naczelnny redaktor pisma M. G. Samarianu charakteryzuje cel wszczętej ankiety następującymi słowami: „Życzymy sobie szczerzej współpracy z Węgrami. Oni krytykowali nas, myśmy krytykowali ich. Życzymy sobie szczerzej współpracy, ponieważ pod względem historycznym i kulturalnym mamy wspólne drogi”.

W ostatnim numerze czasopisma przedrukowano odpowiedzi węgierskich literatów L. Zilaha, Mich. Babitsa, M. Benedeka, I. Illyesa i A. Mariata oraz literatów rumuńskich: M. Sadoveanu, L. Blaga, Camila Tescu, Cornelia Moldovanu, Viktora Eftimiu, Catona Theodorianu, Romulusa Dianu i G. Wlasescu.

Wszyscy wymienieni literaci znajdują ciepłe słowa dla zbliżenia kulturalnego między

Za spokój duszy

S. p. Tadeusza Chylewskiego.

urzędnika Banku Handlowego w Warszawie S. A. Oddziału w Krakowie, długoletniego członka i b. sekretarza n/Związku, zmarłego dnia 24. X. 1935 w Zakopanem, odbędzie się

Nabożeństwo żałobne

dnia 22 listopada 1935 o godz. 8 rano w kościele św. Anny o czym zawiadamia członków i kolegów

Związek Zawodowy Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności R. P. Okręg Krakowski.

dzy Rumunami i Węgrami. Biuletyn „Obserwator”, wychodzący w Bukareszcie a poświęcony wyłącznie zagadnieniom mniejszościowym i walce z rewizjonistycznymi dążeniami, dołącza kilka uwag odnosnie odpowiedzi literatów.

Zasadniczo — pisze — nie można niechętnie zarzucić zbliżeniu i współpracy między Rumunami i Węgrami. Rumuni nie mają czego żądać od Węgrów i nie mają się z nimi dzielić. Rumuni uskuteczili swój ideał narodowy i dla lepszej przyszłości gotowi są zapomnieć o tysiącletnich cierpieniach. Dlatego „Obserwator” uważa zbliżenie i pojednanie między Węgrami i Rumunami za — niemożliwe. Nie z winy Rumunów, ale z winy Węgrów. Węgrzy marzą o tym jakby oderwać od Rumunji część kraju a ideał ten przepaja ich politykę, szkołę, prasę i armię. Siedmiogród nie przestaje nęcić tych, którzy mieszkają po tamtej stronie Cisy. — W szkołach wszczepia się w dzieci nienawiść do Rumunji. W kościołach wznosi się modlitwy o odnowienie starych granic węgierskich. Corocznie wydaje się setki milionów na to, aby ta idea głoszona była zagranicą i aby wśród ludu wytworzyć nastroje sprzyjające imperjalistycznej polityce Budapesztu.

„Jakie znaczenie w takich nastrojach może mieć spotkanie się kilku literatów za białym, czy zielonym stołem? Jaki sens mogą mieć uwagi, pozbawione realizmu” — zapytuje „Obserwator”. — „Przyjaźń” i „współpraca” w dzisiejszych warunkach i nastrojach byłaby grą bez wartości i znaczenia. O ile węgierscy literaci chcą szczerze współpracować z literatami rumuńskimi, muszą przedewszystkiem wykonać dużo u siebie w kraju. Muszą głosić ideę pokoju, dowiedzieć swym rodakom bezmyślności planów odwetu, wytłumaczyć im, że granice rumuńsko-węgierskie prowadzić muszą tam, gdzie prowadzi obecnie i że nienawiść nie ma sensu, tak samo jak do niczego nie doprowadza brzęk bagnietów, honwedów i wydawanie rewizjonistycznych pamfletów i broszur.

Zgon wielkiej księżnej Anastazji

W Cap d'Antibes na francuskiej Riwierze zmarła wielka księżna Anastazja, wdowa po wodzu rosyjskiej armii w czasie wojny światowej, wielkim księciu Mikołaju Mikołajewiczu. Była ona córką króla Montenegro, Nikity.

Na ziem iach Rzeczposp.

Wykłady ideologiczne o Akcji Katol.

Katolickie Stowarzyszenie Mężów we Lwowie urządziło w dniach 18, 19 i 20 listopada br. wykłady ideologiczne o Akcji Katolickiej. Wykłady wygłoszono na następujące tematy: „Rola świeckich w Kościele katolickim” — ks. prał. dr. Janicki, „Nowoczesne formy organizacyjne współpracy katolików świeckich z hierarchją” — ks. dr. Schmidt, „Zadanie Akcji Katolickiej w dobie obecnej” — prezes Lange, „Rola i zadanie oddziałów w Akcji Katolickiej” — prof. Wasowicz, „Zadanie mężów w Akcji Katolickiej” — prezes Zawistowski, „Stosunek K. S. Mężów do Par. organizacyj katolickich i świeckich” — ks. kan. Matus, „Akcja charytatywna a K. S. Mężów” — ks. kan. Rękas, „Akcja Katolicka a problem społeczny” — prof. dr. Caro, „O środki materialne dla naszych organizacyj katolickich” — ks. Gumol, „Akcja Katolicka a rodzina chrześcijańska” — prof. dr. Halban. Celem wykładów było zapoznanie szerszych mas katolickich we Lwowie z najważniejszymi zagadnieniami katolickimi doby obecnej. (KAP)

„Gazeta Polska” o subsydjach rządowych.

W związku z informacjami „Polonii” katowickiej oraz innych dzienników o wysokich placach pobieranych przez redaktorów „Gazety Polskiej” dzięki subwencjom rządowym, „Gazeta Polska” zamieszcza w ostatnim numerze następujące sprostowanie:

„Nieprawdą jest, jakoby redaktor I. Matuzewski pobierał sześć tysięcy złotych miesięcznie, redaktor B. Miedziński 4 tys. zł. miesięcznie, zaś p. Miedzińska — dwa tysiące złotych miesięcznie. Cyfry te są wielokrotnie przesadzone”.

Ponadto sprostowanie stwierdza, że nieprawdziwa jest podana przez „Polonię” wiadomość o pobieraniu przez „Gazetę Polską” subsydjum z „jakiegoś resortu rządowego”.

Używając określenia „resorty rządowe” „Gazeta Polska” nie wyjaśnia bliżej, czy oznacza to wykluczenie wszelkich źródeł funduszy państwowych.

Zawieszenie działalności Związku wolnomyslicieli w wojew. śląskim.

Wobec ujawnienia antypaństwowej działalności oddziału Polskiego Związku Wolnej Myśli w Katowicach władze wojewódzkie śląskie zawiesiły działalność Związku na terenie województwa. Rzecz charakterystyczna, że prezesem Związku wolnomyslicielskiego na terenie Śląska jest znany i zamożny przedsiębiorca budowlany, inżynier Michejda, który w ciągu ostatnich lat otrzymał wiele robót, finansowanych z funduszy publicznych. Nie przeszkadzała p. Michejdzie nawet działalność Związku wyraźnie komunistyczna. Zebrania wolnomyslicieli odbywały się nadomiar w jednym z gmachów państwowych. Jak się dowiadujemy, wojewoda Grażyński, ukarał urzędnika województwa, który bezprawnie udzielał gościnny wolnomyslicieliom w siedzibie instytucji państwowej. (KAP.)

Olbryzm nadużycia w niemieckiej firmie farmaceutycznej.

Rewident skarbowy w Warszawie Z. Marmont, przeprowadzając kontrolę ksiąg w niemieckiej firmie „Przemysł Chemiczno-Farmaceutyczny dr. Madaus et Co.”, wykrył poważne nadużycia, które naraziły skarbu państwa na olbrzymie straty. Oszustwa polegały na tym, że firma księgowała fałszywie, umieszczała różne wpływy w rubryce „koszty produkcji”, a nie w dziale zysków. Nadużycia wykryto w księgach z lat 1931, 32 i 33. Wyniki kontroli zakomunikowano władzom państwowym, które prowadzą dalsze dochodzenie. W toku dochodzenia ustalono, iż firma sprzedawała różnego rodzaju znachorom swe zioła i leki. Znachorzy otrzymywali procent od firmy za sprzedane leki.

OFIARY BURZLIWEGO MORZA.

Z Helu wyjechał dla skontrolowania zastawionych na morzu sieci J. Jabłoński. Spowodował silnej fali iódz się przewrócił i poszedł na dno. Jabłoński począł płynąć, lecz siły go opuściły i utonął w odległości kilku metrów od brzegu.

Rybak Patkowski, który na kutrze „Gdynia 34” wypłynął przed 3 dniami z Gdyni do portu helskiego, zaginął wraz z kutrem na morzu.

TRZY OSOBY NA WOZIE ZABITE PRZEZ POCIĄG.

Pociąg osobowy, jadący ze Zdobunowa, na przejeździe koło wsi Koniuszki między stacją Dubno i Jeziorami najechał na furmankę, na której znajdowały się 3 osoby. W wyniku zderzenia wszyscy jadący zostali zabici, a ciała ich tak zmasakrowane, że nie można było ustalić tożsamości ofiar katastrofy. Ponadto została zabita para koni, zaprzęgniętych do furmanki.

SEKRETARZ SADU SKAZANY NA 5 LAT ZA DEFRAUDACJĘ.

Sąd okr. w Sosnowcu rozpatrywał sprawę sekretarza sądu grodzkiego w Zawierciu L. Kazibudzkiego oskarżonego o systematyczne sprzeniewierzenie opłat sądowych wnoszonych do sądu przez strony, sąd skazał go na 5 lat więzienia i ponadto zasądził od Kazibudzkiego wpłatę na rzecz skarbu państwa około 9 tysięcy złotych, które oskarżony zdefraudował.

—0000—

RENOWACJA ZAMKU KRÓLEWSKIEGO W ŻÓŁKWI. Onegdaj odbyła się uroczysta inauguracja odnowionych sal zamku królewskiego Jana Sobieskiego w Żółkwi. Sale te zostały odnowione kosztem Rodziny Urzędniczej. Wydział Rodziny Urzędniczej postanowił wyłonić sekcję turystyczną oraz sekcję odnowienia zamku królewskiego, które rozpoczęły prace nad rekonstrukcją doprowadzając do końca i przywrócić zamkowi historyczny jego wygląd z 19-go wieku.

W prosektorjum.

Prosektorjum. Wkładam jak inni, biały fartuch i idę. Wchodzę na wielką salę.

Uderza we mnie już na progu fala gestego powietrza — formalina. Ten ostry, przykry zapach wytwarza odrazu nastrój szpitalny. Naokoło mnie kręcą się ludzie w białych fartuchach, niektórzy w gumowych rękawiczkach, w rękach stalowe świeczki latyczki. Wydaje mi się, że jestem na wielkiej sali operacyjnej, gdzie tłum lekarzy operuje naraz dziesiątki pacjentów. Ale pacjenci są martwi.

Na białych stołach z marmurowymi blatami, leżą trupy. Staję obok jednego ze stołów. Leży na nim ciało kobiety, ręce i nogi ma amputowane, całe więc ciało redukuje się do grubego tułowia i wielkiej nieforemnej głowy. Włosy prawie całkowicie wypadły, pozostało tylko kilka lichych kosmyków, które przylepiły się do łysej czaszki. Twarz nabrzmiała jak u topielca, pokryta jest pomarszczoną, wymokłą szarą skórą, skutkiem czego zatraciła zupełnie dawne rysy twarzy. Włosy galki oczne pokryte bielmem spoglądają na mnie rybim wzrokiem. — Odwracam się ze wstrętem, ale gdzie spojrzę wszędzie ten sam widok.

Na stole obok odbywa się badanie mięśni uda. Wielka szara noga, oddzielona jest od tułowia i pocięta w różnych miejscach. Gruba skóra odchodzi od mięśni i odkrywa ich poszczególne wiązania. Aby dostać się do tkanki mięśniowej, trzeba zdjąć z niej mocną błonkę, t. zw. fascję, pokrywającą ją nazewnątrzną. Właśnie w tej chwili jeden ze studentów pincetkami ściga przeźroczystą skórę, która odchodzi dość łatwo od zwiotczonego ciała. W blacie każdego ze stołów znajduje się wgłębienie z miseczką przeznaczoną specjalnie na ściągniętą fascję.

Badania kończą się właśnie. Powstaje nieporządek i zamieszanie. Tłum białych fartuchów porusza się z miejsca na miejsce. —

Zgon pacjenta podczas kursu głodowej

Przed kilku tygodniami przybył do Kobylnia znany w Warszawie lekarz i popularny rzyzator metody leczenia głodem, Suworin. Rozdawane broszury oraz odczyty jednaly mu licznych sympatyków. Kilkanaście osób poddało się kuracji głodkowej. M. in. mieszkamiec Kobylnia, Piotr Maślęjewicz, z zawodu buchalter, w ciągu 11-tu dni pościł, pijąc po szklance wody przegotowanej z sokiem cytrynowym. Dwunastego dnia zaniemógł nagle i pomimo pomocy lekarskiej zmarł, zgon nastąpił wskutek wyczerpania organizmu. Po tym wypadku inni zwolennicy metody dr. „Suworina” przerwali głodówkę.

Wykrycie szajki przemytników żydów.

Warszawska straż graniczna zlikwidowała nową szajkę przemytników, grasującą na terenie Warszawy, Łodzi, Katowic, Krakowa i Poznania. W skład szajki wchodziło kilku kupców warszawskich, oraz kilkunastu krewnych i najbliższych współpracowników, rekrutujących się m. in. spośród szoferów autobusów międzydzielnicowych. Na czele szajki stał mieszkamiec Wiednia — Majloch Flaneman, którego brat Mendel i siostra, Chaja Erlich, mieszkają w Warszawie. Brat i siostra Flanemana byli odbiorcami przemycanego przez granicę towaru, mianowicie galanterji i oprawek celulojdowych do okularów. Jeśli chodzi o Warszawę, to przemyt przywożono z Łodzi autobusami za pośrednictwem firmy Sruła Warszawskiego. Eksport towarów załatwiał Abram Rajcer. Głównym odbiorcą oprawek był Jakób Wurtzeldorf, właściciel sklepu optycznego, który następnie sprzedawał je innym kupcom.

OSWIADCZENIE

Na zapytanie naszych klientów w sprawie stałych cen, które powinny być identyczne przy sprzedaży z cenami w oknach wystawowych, oświadczamy, że tak w naszym oddziale w Warszawie, jak i we wszystkich innych naszych sklepach obowiązują bezwzględnie **cenę stałą**. Niema u nas wypadku, aby żądano od klienta przy sprzedaży innych cen, aniżeli są oznaczone w oknach wystawowych. Uważamy, że żądanie wyższych cen w sklepie, aniżeli one są uwidocznione na wystawach, lub wogóle zniżanie cen w trakcie kupna jest niedopuszczalne i nieuzasadnione, gdyż jest to dowodem, że można było **taniej sprzedać, lecz próbowano wyzyskać sytuację na szkodę klienta**.

W naszych sklepach mogą nawet nieletnie dzieci same zakupywać, gdyż ceny są zawsze ściśle oznaczone.

„Orzeł” - Del-Ka S. A.

Z całego świata.

Biskup berliński jako świadek w procesie biskupa Legge.

We wtorek w procesie dewizowym biskupa Miśni ks. dr. Legge, przesłuchano jako świadka biskupa berlińskiego Konrada von Preysinga. Na rozprawę przybyło wiele publiczności. Ks. biskup Preysing oświadczył, że sprawy finansowe zupełnie nie wchodziły w zakres działalności biskupa. Zarząd finansami diecezji jest skomplikowany i wymaga specjalnego aparatu. Niemożliwą jest wogóle rzecz, by biskup, który ma władzę duchowną, mógł zgłębić cały kompleks zarządzeń, związanych z finansami diecezji. Po tych wyjaśnieniach biskup berliński opuścił salę rozpraw, żegnany przez publiczność **powstaniem z miejsc**. Obrońca biskupa zgłosił jako dalszych świadków dwóch bankierów holenderskich i jednego rzeczoznawcę buchalterji z Niemiec, co mimo sprzeciwu prokuratora, zostało przez sąd uwzględnione.

Jesienny konwent masonski w Paryżu.

Niedawno odbył się w Paryżu masonski konwent Wielkiego Wschodu, podczas którego wyłoniły się poważne różnice zdań między członkami 162. Wyplętało się stąd, że masoneria francuska uświadamia sobie teraz, że traci coraz więcej na znaczeniu i wpływach wśród społeczeństwa. Masoni we Francji są podzieleni na dwie grupy. Jedni to zapaleni socjalkomuniści, pragnący walczyć otwarcie, drudzy to starsi „bracia” bardziej ostrożni, którzy wola prowadzić politykę intryg zakulisowych i podziemnych knołów.

Miljon lirów chciał przemycić z Włoch do Szwajcarii.

Na granicy włosko-szwajcarskiej w Bellinzoni władze włoskie aresztowały funkcjonariusza międzynarod. tow. wagonów sypialnych, schwytanego na usiłowaniu przemycenia do Szwajcarii sumy miliona lirów. Wagon sypialny zatrzymano na stronie włoskiej celem dokładnej rewizji, gdyż istnieje podejrzenie, iż są w nim ukryte dalsze sumy. Wdrożono również śledztwo celem zbadania, na czyj rachunek pracował przemytnik.

Olbrymia kradzież w międzynarod. pociągu

Z Frankfurtu n. M. donoszą: W pociągu pospiesznym jadącym z Paryża do Frankfurtu dokonano znacznej kradzieży na szkodę jednego z podróżnych. Po rewizji celnej, podróżny ów ułożył się do snu i właśnie w tym czasie na przestrzeni pomiędzy Saarbrücken i Muenster am Stein zniknęła z przedziału walizka, w której znajdowało się 800 sztuk starych cennych monet rosyjskich, łącznej wartości 150 tysięcy franków szwajcarskich. Skradziony zbiór należał do najbardziej cennych kolekcji prywatnych, zawiera bowiem monety platynowe, złote, srebrne i miedziane, pochodzące z wieku 16-go i 17-go. Za schwytanie złodzieja towarzystwo ubezpieczeniowe wynaczyło 500 funtów szterlingów nagrody.

ARYSTOKRACJA BELGIJSKA ZAMIESZANA W AFERĘ KOKAINOWĄ.

W Belgii wybuchł niebywały skandal towarzyski, którego bohaterami są liczni przedstawiciele arystokracji, zamieszani w aferę kokainową. Nadużycia narkotyków stały się przyczyną śmierci kilku osób.

Humor.

Snobizm. — Zawsze, gdy nocuję w hotelu, kładę portfel pod poduszkę.

— No, jabym nie mógł zasnąć, mając głowę tak wysoko.

ERONISZAWA KUMANIECKA.

Jesień.

Kładzie się jesień na pożółkłym łanie
Cieniem złotych i opadłych liści,
Kładzie swych oczu mgliste zadumanie
Wśród traw ginących i jarzębin kiści.

Ku niebu wznosi swe żrenice smutne,
Śpiwka w bezkresne pola zapomniane,
A słońce złotem najczystszej rozrzucone
Maluje światy tęsknotą owiane.

X kultura i sztuki.

OTWARCIE WYSTAWY KSIĄŻKI POLSKIEJ W CZERNIOWCACH.

W ub. niedzielę odbyło się w Czerniowcach otwarcie wystawy książki polskiej, zorganizowanej staraniem Twa „Awangarda” w Warszawie, pracującego pod egidą Światowego Związku Polaków. Wystawę otworzył prezes Twa „Czytelnia Polskiej” Małkiewicz, witając przybyłych gości. Następnie przemawiali: konsul R. P. p. M. Uzdowski, w imieniu wojskowości rumuńskiej kpt. Cristea, w imieniu Uniwersytetu im. Karola II. prof. dr. Szeszan oraz w imieniu „Awangardy” red. Osiecki z Warszawy. Na uroczystość otwarcia przybyli licznie przedstawiciele władz, miasta, prasy, delegaci wszystkich organizacji polskich oraz społeczeństwa zarówno polskiego, jak i rumuńskiego, niemieckiego i t. d.

OTWARCIE KURSÓW JEZYKA POLSKIEGO W BUKARESZCIE.

Na uniwersytecie w Bukareszcie odbyło się uroczyste otwarcie kursów języka polskiego w bieżącym roku akademickim. Na uroczysty inauguracyjny wykład prof. Glińskiego przybył poseł R. P. Arciszewski. Na wykładzie obecni byli profesorowie wydziału humanistycznego i liczne zastępy studentów rumuńskich.

INSTYTUT MORSKI I KOLONIALNY.

Liga Morska i Kolonialna postanowiła przystąpić do organizowania Instytutu Morskiego i Kolonialnego, jako zakładu naukowego, autonomicznego, organu Ligi Morskiej i Kolonialnej. Instytut realizować będzie część naukową i naukowo-popularyzacyjną programu Ligi. Stałe muzeum morskie i kolonialne oraz biblioteka dostępne dla publiczności stanowiąc będą część składową Instytutu, który organizować ma i popierać badania naukowe nad morzem, nad terenami kolonialnymi i kolonizacyjnymi, wydawać prace naukowe oraz o charakterze praktycznym, organizować kursy ogólnokształcące i praktyczne np. dla plantatorów i kupców kolonialnych, popierać wyprawy naukowe górskie i kolonialne itp.

UCZONY POLSKI W INDIACH.

Przybył do Bombaju St. Staszak, profesor filologii hinduskiej Uniwersytetu Lwowskiego, celem przeprowadzenia studiów nad organizacją hinduskich uniwersytetów i innych instytucji oświatowych. Uczony polski pragnie poznać badacze rozwój tych instytucji w Indiach, studiować filozofię i literaturę hinduską.

STARE PIWNICE RZYMSKIE MAJĄ BYĆ ZAMIENTONE NA SCHRONY.

Prasa włoska donosi, że stare piwnice, w których przechowywano wina dawnych papieżów i królów rzymskich, a które obecnie są zwiedzane, jako rzecz godna widzenia, mają być przerobione na nowoczesne schrony przeciwgazowe. Dawne piwnice królewskie i papieskie zapewnią schronienie wielu tysiącom Rzymian. Budowa tych schronów ma się rozpocząć wkrótce.

—OO—

Z ŻYCIA ARTYSTYCZNEGO TARNO-
WA. Dnia 17 b. m. otwarta została w Tarnowie wystawa art. malarzy tarnowskich. Wystawa mieści się w 6 salach, obejmując przeszło 200 prac.

Ruch wydawniczy

ATENEUM KAPLAŃSKIE. Zeszyt listopadowy miesięcznika „Ateneum Kapłańskie” zawiera następującą treść: I. M. Bochen O. P.: Dowód przyczynowy na istnienie Boga w świetle wiary katolickiej, O. An. Gmurowski O. P.: Umiarkowanie i powściągliwość; Ks. Ignacy Świrski: — Procuratio abortus w oświeceniu lekarskim; Ks. J. Unsicht: W sprawie judeo-katolicyzmu; Ks. J. Zieja: O podtrzymanie życia religijnego w osiedlach odległych od kościoła; Ks. St. Biskupski: Prawne nieporozumienie w związku z nauczaniem religii w szkole; Ks. Jan Roth T. J.: Mieszanie obrządków; Ks. Ed. Grzymala: Wino mszalne i trudności z

Bzł w kinoteatrze

„WANDA”

Sw. Gertrudy 3

Wyświetla w dalszym ciągu, na skutek niezliczonych życzeń i dla umożliwienia obejrzenia tysiącom ludzi, którzy nie mogli nabyć biletu wstępu, najpotężniejszego filmu sezonu

JESZCZE TYLKO 3 DNI 20 (środa) — 21 (czwartek) — 22 (piątek)
listopada b. r.

Największe widowisko filmowe, reżyserji **MAXA REINHARDA.**

SEN NOCY LETNIEJ

Gigantyczna realizacja według nieśmiertelnego arcydzieła **WILIAMA SZEKSPIRA.**
Muzyka **Feliksa Mendelsobna.** — Codzennie 3 przedstawienia o g. 4.30 i 7 i 9.30. — Miejsca numerowane! — Wstęp tylko na pocztki przedstawień. — Bilety nabywać można wcześniej w biurze „Orbis” oraz normalnie przed każdym przedstawieniem w kasie kina.

Znaki nieważne.

Znaki nieważne.

Niezależność północnych Chin

Sytuacja na Dalekim Wschodzie znowu za ostrzyła się, skutkiem ogłoszenia niezależności części północnych Chin. Chodzi w tym wypadku o północno-wschodnią część kraju, przytykającą do muru chińskiego, która dotychczas stanowiła t. zw. strefę zdemilitaryzowaną o szerokości mniej więcej 200 kilometrów. Niezależność kraju ogłosił tamtejszy dowódca chiński generał Sun-Szej-Juan w porozumieniu z japońskim generałem Doihara. Na załączonej powyżej mapce nowe „państwo” oznaczone jest kreskami.

Kłębek zaplątanych nici.

W dawnych czasach dawano pannie przed wyjściem za mąż — kłębek zaplątanych nici; w ten sposób zwracano jej uwagę na cierpliwość, jako cnotę w życiu rodzinnym. — Dziś życie daje w społeczeństwie kobiecie jeszcze cięższe zadanie, do spełnienia, a to w formie redukcji pensji męża, niewystarczającej na pokrycie wydatków rodziny albo — co gorzej jeszcze, — w formie zupełnego bezrobocia męża. Kobieta potrzebuje dziś więcej, niż dawniej, cierpliwości, rozumu, subtelności, zaradności.

Tragizm sytuacji nie leży w samej obniżce pensji, lecz w sztywności cen, bądź to za mieszkanie (cóż znaczy obniżka 10% lub 15% czynszu, jeśli pensja od r. 1930 została obniżona 60%). Węgiel, cukier, elektryczność, gaz zachowały ceny niezmienione i zabierają lwia część pensji (z w. z. z mieszkaniami). Opłaty zaś w gimnazjach i na uniwersytetach podniesione, tak że w obecnych warunkach dla niektórych rodzin, kształcenie dzieci stanie się chyba niedościgłym marzeniem, — jeszcze pogarszając ten stan rzeczy.

Tragizm sytuacji pogłębia się z dnia na dzień i pytanie: jak prowadzić dom, — jest troską już nie bylejaką, lecz troską, która dominuje nad wszystkimi innymi zagadnieniami, nad obowiązkiem nawet moralnego wychowania dzieci.

W takich warunkach, każda z nas widzi dwie drogi przed sobą: albo utrzymać „prestige” stanowiska męża i brnąć w długi (bez względu na to, czy to jest rozsądne i uczciwe), albo zrezygnować z większych mieszkań, ze wszelkich „zdobyczy” kulturalnych i wegetować. Wybieramy oczywiście tę drugą drogę. Przychodzi to jednak z wielką trudnością, a to z powodu raptownych, nagłych obniżek pensji. Narzuca się jeszcze jeden środek, który zresztą najprędzej będzie zastosowany: „oszczędność na żołądkach”. Ale tak jak obniżanie poborów, tak i

oszczędzanie na wyżywieniu dzieci, okazało się zawodnym. Dziecko należycie nie odżywione a wychowane w atmosferze niepokoju (który jest wynikiem obecnych czasów) nie wyrośnie na zdrowego obywatela; czyż może osiągnąć siłę fizyczną i spokój ducha? Doprawdy, jeśli patrzemy na rodzinę, pod tym kątem widzenia, ogarnia nas lęk o przyszłość. Zastępy synów bezrobotnych, robotników, rolników, urzędników mają w przyszłości być obrońcami Ojczyzny. Ale czy będą mogli wypełnić ten obowiązek, jeśli im siły fizyczne odmówią posłuszeństwa? % granic Polski są granicą otwartą, a wałem obronnym ma być silna armia.

Rozgoryczenie zakrada się w społeczeństwo. Skarga wyrwa się z ust nawet tych, którzy mimo wszystko mają jakieś zaplecze. A co dopiero mają powiedzieć ci, dla których nie ma dachu i chleba!... Byłam świadkiem następującej sceny w jednym ze sklepów. Przychodzi człowiek stary, coś kupuje, przy płaceniu wyrzuca z siebie skargę: „ach, żebyście mi sprzedali cjankali”. Trzęsą się starcze ręce, usta szepczą skargę: „jakżeż żyć będę z mojej obciętej emerytury”. — Na to odzywa się inny głos, starszej pani: „Stargałam siły w tułaczce po zapadłych wsiach, ściągano mi na emeryturę sześć lat, a cóż mam dziś z tego?” Cisza. — W tej chwili odzywa się ktoś młody: — Cóż znaczy wasza tułaczka, i wasze narzekanie? My dziś poszlibyśmy na kraniec świata za pracę, byle tylko mieć co do ust włożyć”. Cała też ta scena, odezwała się bardzo. Miałam rację starość samotna, niezdolna już do pracy; miał ją i ten młody człowiek, który, niewiedząco dla czego cierni spowodu braku pracy i marnuje najpiękniejsze lata w głuchej rozpacz. Owionęła mnie straszliwa atmosfera zniechęcenia. Jakby z „Wesela” Wyspiańskiego, kiedy Chochół mówi:

„To ich cel i strach tak wzion,
posłyszeli Ducha głos,
rozpion się nad nimi Los”

Lecz precz zniechęcenie! Trzeba nam spokoju i miłości. Miłości, bo, gdy zrzucimy z siebie nienawiść, rozum zacznie trzeźwiej pracować. Jeśli my kobiety zachowamy hart i spokój — przetrzamy. Jeśli z miłością dzielić będziemy nasze dobra z wydziałymi — wygramy. Miłość chroni ludzi przed upadkiem ducha i budzi wolę do czynu. Zamiast łez i przekleństw — zwiększona tro-

Radio.

RADJOWY PORANEK DLA SZKÓŁ POWSZECHNYCH. W czwartek 21 bm. o godz. 12.15 organizuje Polskie Radio Poranek Szkółny, tym razem przeznaczony dla szkół powszechnych. Program dobrany jest w sposób odpowiedni dla młodzieży szkoły powszechnej, składa się bowiem z utworów Sibeliusa, Mendelssohna, utworów o treści literackiej, ułatwiających zrozumienie dzieła z pieśni Schumann i Schuberta w wykonaniu śpiewaka K. Czekotowskiego oraz z utworów skrzypcowych, które wykona J. Kamiński.

PIESNI LUDU BIALORUSKIEGO. Pieśń ludu białoruskiego, o specyficznym charakterze nadaje rozgłosnia wileńska na wszystkie rozgłosnia polskie dnia 21 bm. o godz. 16.45. Chór pol dyrektora Grz. Szyrmy wykona szereg tych pieśni w ramach stałej audycji Polskiego Radia „Cała Polska śpiewa”.

CZWARTKOWY KONCERT SYMFONICZNY. Czwartkowy koncert symfoniczny w radio (21 bm. godz. 22) składa się ze starej, polskiej — niedawno dopiero odkrytej Symfonii Dankowskiego, dzieła bardzo interesującego i wartościowego, z „Sinfonii concertante” — Mozarta, właściwie podwójnego koncertu na altówkę i skrzypce z towarzyszeniem orkiestry, utrzymanego już zupełnie w charakterze wirtuozowskiego koncertu solowego. Zakończeniem koncertu będzie muzyka baletowa z opery „Rozamunda” Schuberta.

—OO—

Programy stacji radiowych.

PIĄTEK, DNIA 22-go LISTOPADA 1935 r.

Kraków. (293.5 m). Godz. 6.30 Transmisja z Warszawy; 7.50 Program na dzień bieżący; 7.55 Parę informacji; 8 Transmisja z Warszawy; 11.57: Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej; 12.05 Transmisja z Warszawy; 12.40 Muzyka z płyt; 13.25 Transmisja z Warszawy; 13.45 Koncert popularny z płyt; 15.15 Transmisja z Warszawy; 15.30 Koncert kwartetu salonowego; 16 Transmisja ze Lwowa i Warszawy; 17 Odczyt; 17.15 Transmisja z Warszawy i Poznania; 17.50 Transmisja z Warszawy i Poznania; 18.30 Feljton; 18.40 Wiadomości bieżące; 18.45 Chóry operowe z płyt; 19 Feljton; 19.10 Program na dzień następny; 19.20 Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe; 19.40 Transmisja z Warszawy; 22.30 Muzyka symfoniczna z płyt; 23: Transmisja z Warszawy; 28.05 Muzyka taneczna z płyt.

Lwów. (377.4 m). Godz. 16 Pogadanka dla chorych w opr. ks. kap. M. Reksa; 16.15 Koncert orkiestry T. Seredyńskiego; 18.30 Skrzynka programowa; 18.40 Chwilka społeczna; 18.45 Recital fortepianowy; 19 Rząd austriacki w lwowskiej karykaturze literackiej — feljton.

Warszawa. (1339.8) Godz. 6.30 „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.34 Gimnastyka; 6.50 Płyt; 7.20 Dziennik poranny; 7.50 Program na dzień bieżący; 7.55 Parę informacji; 8 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z wieży Mariackiej z Krakowa; 12.08 Dzieńnik południowy; 12.15 Audycja dla szkół (dla dzieci starszych); 12.40 Muzyka z płyt; 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego; 13.30 Z rynku pracy; g. 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.20 Przegląd giełdowy; 15.30 Kwartet salonowy z Krakowa; 16 Pogadanka dla chorych ze Lwowa; 16.15 Koncert ze Lwowa; 16.45 Opowiadanie dla dzieci; 17: Odczyt z Krakowa; 17.15 Minuta poezji; 17.20 Recital wiolonczelowy z Poznania; 17.50 Poradnik sportowy; 18 Recital śpiewaczy z Poznania; 18.30 Pogadanka aktualna; 18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.45 Płyt; 19 Skrzynka rolnicza; 19.10 Program na dzień następny; 19.20 Koncert reklamowy; 19.35 Wiadomości sportowe; 19.50 Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami P. R.; 20 Koncert orkiestry P. R.; 20.45 Dziennik wieczorny; g. 20.55 Obrazki z Polski współczesnej; 21 Koncert z płyt; 22 Kwartety J. Haydna; 22.30 Muzyka taneczna z płyt; W przerwie o godz. 23 Wiadomości meteorologiczne.

Katowice. (395.8 m). Godz. 15.20 Wiadomości giełdowe; 15.22 Chwilka społeczna; 18.30 „Przedka” — nowela; 19 Porady radiotechniczne; 19.30 Przegląd prasy; 19.30 Jak spędzić święto;

Humor.

— Czy mógłbym dostać u pana pałto?
— Na miarę?
— Nie, na raty.

— Tatusiu, a co ludzie mieli zanim wynaleziono radio?
— Spokój.

ANTONI ROTHE

Fabryka świec kościelnych

poleca

znane ze swej dobrej wyroby

Kraków, ul. Sławkowska 20

Tel. Nr. 121-74.

Rek zał. 1879

ska i praca. Zamiast rozpacz ufnąć w nasze własne siły i w Opatrzność. Zamiast nie nawiści — miłość. Życie daje nam kłębek zaplątanych nici. Rozplątamy go ze spokojem.

F. FISZEROWA.

Co słychać w Krakowie

LISTOPAD:

Czwartek 21: Ofiarowanie Najw. Marii Panny, Honorjusza i Heliodora męcz. Wschód słońca 7.04, zachód 15.40. Długość dnia 8 godzin i 45 min.
Piątek 22: Cecylii p. i męcz., Ffemona, Maria i Stefana męcz. Wschód słońca 7.05, zachód 15.48. Długość dnia 8 godzin i 48 min.

000

ZMIANY W KRAKOWSKICH URZĘDACH SKARBOWYCH. W urzędach skarbowych krakowskich nastąpiły w tych dniach zmiany. — Kierownictwo III Urzędu Skarbowego w Podgórzu objął p. Sepiński z Warszawy, IV Urzędu Skarbowego mgr. Jan Dziubak, dotychczasowy kierownik działu egzekucyjnego w I Urzędzie Skarbowym. Naczelnik I Urzędu Skarbowego p. H. Pajor został kierownikiem jednego z działów podatkowych w Izbie Skarbowej, w miejsce dotychczasowego kierownika p. M. Rosenfelda, który został mianowany inspektorem. Dotychczasowy inspektor Urzędów Skarbowych p. Czarniecki przeszedł na wyższe stanowisko do Ministerstwa Skarbu. Pozatem kierownictwo I Urzędu Skarbowego na ul. Wiślanej objął p. Araszkiewicz z Warszawy. — Zmiany nastąpiły również na stanowiskach naczelników Urzędów Skarbowych w Jasle, Tarnowie, Bochni, Chrzanowie, N. Sączu i Gorlicach. Szereg przesunąć spodziewanych jest ponadto na terenie krakowskiej Izby Skarbowej. Przesunięcia te dotyczyć będą niższych stanowisk i mają na celu usprawnienie urzędowania tej instytucji.

WSTRZYMANIE AUTOBUSÓW MIEJ. DO LASU WOLSKIEGO. Z dniem 21 bm. wstrzymana zostanie regularna komunikacja autobusów miejskich do Lasu Wolskiego. Nadzwyczajne autobusy uruchamiane będą tylko dla wycieczek, a to po zgłoszeniu w Dyrekcji Miejskiej Kolei Elektrycznej przynajmniej jeden dzień wcześniej i podaniem ilości osób.

LEKKIE KONIE ROBOCZE POTANIAŁY. Na targowicy przy ul. Zabłocie spędzono 19 b. m. ogółem 144 konie i płacono za sztukę: pociągowe ciężkie od 250 do 450 zł., pociągowe lekkie od 140 do 320 zł., pociągowe rzekne od 20 do 55 zł. Ze spędzonych koni sprzedano na wywóz za granicę kraju 9 sztuk, na rzeź miejscową 6 sztuk. Konie lekkie robocze nieco przytaniały. Popyt nieco słabszy za materiałem roboczym.

ZACZADZENIE DWÓCH ROBOTNIKÓW. W odlewni metali H. Trzeźńskiego przy ulicy Powiśle 5 zdarzył się w nocy z wtorku na środę wypadek zaczadzenia dwóch robotników. Robotnicy ci Józef Gąsiorek i Józef Malada z Kostrza, napalili w piecu odlewni, ustawili w ogniu formy, położyli się spać i ulegli zaczadzeniu. Do nieszczęśliwych wezwano Pogotowie Ratunkowe. Lekarz Pogotowia stwierdził zgon obu ofiar wypadku.

ZAMACH SAMOBÓJCZY FRYZJERKI. W środę w południe, w domu przy ul. św. Filipa 18, powiesiła się 26-letnia fryzjerka Stanisława Proffin. Wezwany lekarz Pogotowia Ratunkowego stwierdził zgon. Przyczyna zamachu nieznaną.

SKRADLI WÓDKI WARTOŚCI 1500 ZŁ. We wtorek około godz. 20, nieznani sprawcy dostali się do piwnicy popularnego szynku Bernarda Feilguta przy ul. Szczęśliwej 5, przez wyrwanie skobla, skąd skradli różnych wódek na sumę 1.538 zł.

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

ZBIÓRKA ODZIEŻY DLA NAJBIEDNIEJSZYCH. Sodalioje Marjańskie Uniw. Jag. urządzają na rzecz biednych i bezrobotnych, pozostających pod opieką Arcybiskupiego Komitetu Ratunkowego wielką zbiórkę odzieży, która odbędzie się w niedzielę 24 listopada b. r. w godz. od 14—17. Sodalioje proszą o przygotowanie paczek ze znośnym ubraniem, bielizną, obuwiem i książkami. Akademicy zbierający będą zaopatrzeni w legitymacje i odznaki. Przygotowane, lecz nieodebrane paczki prosimy zgłaszać pod nr. 146-48 (Sodalioja Marij. Akad. U. J., Kanonicza 14).

BEZPŁATNY KURS JĘZYKA WŁOSKIEGO. Akademickie Koło Przyjaciół Włoch przy pomina, że 2 grudnia br. rozpocznie się bezpłatny kurs języka włoskiego. — Informacji udziela się oraz przyjmuje zapisy na dykturach we środy i piątki od godz. 12—18 w sali Seminarjum Hist. CoH. Nov. II. p.

000

REPERTUAR TEATRU ŚWIECZKOWEGO.

Czwartek: „Trzy młoty”.
Piątek: „Muzyka na ulicy”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ŚWIT: „Chciałbym a boję się”.
WANDA: „Sen nocy letniej”.
APOLLO: „To lubią mężczyźni”.
SZTUKA: „Wyprawy krzyżowe”.
UCIECHA: „Honka”. (Fr. Gaal).
STELLA: I. „Przebudzenie”. II. „Małibu”.
ADRIA: „Walcze o życie”.
PROMIEN: „Niedokończona symfonia”.
BAGATELA: „Ludzie w białej” i rewja: „Serdeczne uśmiechy”.

Dziś i codziennie w kinie ŚWIT Straszewskiego 18.

Program Nr. 7.

Telef. 132-01.

Turniej humoru dwu najlepszych komików wiedeńskich w przezbawnej najweselszej komedii wiedeńskiej p. t.

Chciałbym a boję się

(Bohater mimowoli) — W rolach głównych dwaj ulubieńcy publiczności **Szöke Szakall** — **Otto Walburg** oraz nowe, fascynujące zjawisko ekranu, uroczą Rosjanka, **Mary Losseff** — Zabawa gwarantowana! — Nieustanny śmiech!

Liczba adwokatów w Krakowie wzrasta.

RÓWNOCZEŚNIE POGARSZAJĄ SIĘ STOSUNKI MATERJALNE ZAWODU ADWOKACKIEGO.

Na sobotę 23 bm. zwołane zostało walne zebranie krakowskiej Izby Adwokackiej, na którym Rada Adwokacka złoży sprawozdanie ze swej działalności, oraz dokonany zostanie wybór 3 członków Naczelnej Rady Adwokackiej, 7 członków rady miejscowej, sądu dyscyplinarnego i komisji rewizyjnej.

Jak wynika ze sprawozdania Rady, sprawa nowelizacji prawa o ustroju adwokatury, bardzo żywo komentowana w pierwszych miesiącach bież. roku, przycichła zupełnie po kilku konferencjach i ankietach w łonie organizacji zawodowych adwokackich i obecnie już nie jest rozpatrywana. Poza tym sprawozdanie stwierdza znaczne pogorszenie się sytuacji materialnej adwokatów w okręgu krakowskim w związku z kryzysem gospodarczym. Cały szereg adwokatów popadł w zaległości podatkowe, wobec czego Rada zwróciła się do Izby Skarb., by w szerszym stopniu udzielała zezwoleń na ratulną spłatę zaległości a w wypadkach szczególnych, by umarzala te zaległości.

W dniu 1 października 1935, lista adwokatów w krakowskiej Izbie obejmowała ogółem 1240 nazwisk. W okresie sprawozdawczym przybyło 184 adwokatów. Samo miasto

Kraków liczy 460 adwokatów. Na liście aplikantów okręgu figurowało 833 osób, co oznacza przyrost w stosunku do roku poprzedniego o 70 osób.

Rozległy zakres pracy miał w tym roku adwokacki sąd dyscyplinarny. W czasie od 1-go X. 1934 do dn. 30-go IX. 1935 wpłynęło nowych spraw dyscyplinarnych 438 a ponieważ z poprzedniego roku pozostawało 281 spraw, wobec tego w roku sprawozdawczym był do załatwienia 719 spraw. Jak się zatem okazuje ilość spraw dyscyplinarnych wykazuje znaczną tendencję wzrostu. — Wpływ w roku 1935 przewyższał wpływ z poprzedniego roku o 135 spraw. Toteż sąd dyscyplinarny pracował z niezmiernym wysiłkiem. Wzrost liczby spraw dyscyplinarnych ma niewątpliwie swe źródło w pogorszeniu się warunków materialnych zawodu adwokackiego i w zastrzeżonej w związku z tem konkurencji między poszczególnymi kancelariami.

Należy nadmienić, że na walnem zebraniu Izby mają być zgłoszone wnioski zmierzające do obniżenia składek izbowych zarówno dla adwokatów, jak i aplikantów.

—000—

Spadek liczby urodzin, zwiększenie zgonów.

W ciągu miesiąca września br. zawarto w Krakowie małżeństw 171 (162), w tem chrześcijańskich 126 (115). Urodziło się żywo dzieci 234 (261), nieślubnych 54 (53), w czem z małżeństw żydowskich rytualnych 22 (18). Wśród żywo urodzonych było chłopców 136 (131). W tym samym okresie czasu zmarło osób 180 (176). Liczba zmarłych w szpitalach wynosiła osób 73 (73). Z przyczyn śmierci najwięcej przypada na choroby serca 27 i na nowotwory 24. Wśród zmarłych było chrześcijan 149 (134). W nawiasach podane są cyfry z miesiąca poprzedniego.

Dancing T.S.L. w kawiarni żydowskiej

Zarząd VI Koła T. S. L. im. J. Słowackiego w Krakowie rozesłał do swych członków zaproszenie na „dancing”, który ma się odbyć 21 bm. w lokalu żydowskiej kawiarni Feniksa. Na zaproszeniach u góry widnieje dewan: „Kultura narodowa musi być podstawą potężnej Polski”. Tę „kulturę narodową” szerzy Koło T. S. L. przez dancingi w kawiarni żydowskiej!

—000—

3 salit sądowej

SUROWA KARA ZA RABUNEK NA DRODZE.

Stan. Potocki, Józef Woś i Wilhelm Woźniak, zauważywszy na drodze między Chrzanowem a Jaworzniem dwóch przechodniów, prowadzących rowery, postanowili odebrać je im. W tym celu, nie zdradzając swych zamiarów, udali się wraz z nimi do Jaworzna. W miejscu, gdzie droga przechodzi przez okolicę niezamieszkaną, dobrana trójka napadła na rowerzystów, którymi byli bracia Józef i Antoni Arabscy i pobiwszy ich, odebrała rowery. Sprawcy rabunku stanęli wczoraj przed sądem w Krakowie i skazani zostali: Stan. Potocki na 2 lata więzienia, Józef Woś na 1 rok więzienia i Wilhelm Woźniak na 8 miesięcy. Temu ostatniemu sąd zawiesił wykonanie kary na lat 4.

Sport

Nagroda dla dziennikarza sportowego na rok 1935.

Celem zachęcenia dziennikarzy sportowych, zrzeszonych w Związku Dziennikarzy i Publicystów Sportowych, do twórczej i pożytecznej pracy dla idei kultury fizycznej w Polsce, Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i P. W. ufundował nagrodę

dziennikarską na rok 1935 w wysokości 2000 zł.

Dla ustalenia kandydata do nagrody, wyłoniony został specjalny Komitet Nadawczy.

Sport polski na obczyźnie.

Z okazji rocznicy założenia „Junaka” w Paranie odbył się bieg uliczny na dystansie 3.500 mtr. W biegu tym drużyna „Junaka” zdobyła po raz czwarty pierwsze miejsce. Następnie na własnym boisku sportowym piłkarze „Junaka” rozegrali mecz z drużyną „Britanii” z wynikiem remisowym 4:4. Na wieczornych meczach koszykówki i siatkówki obecny był gubernator stanu Marcel Ribas.

Z okazji jubileuszu 25-lecia Sokola w Kolonii, odbyła się onegdaj akademja, zorganizowana przez miejscową kolonję polską. W ramach uroczystości odbyły się pokazy gimnastyczne przy udziale zawodników Sokola z Kolonii i Düsseldorfu. Na uroczystości przybył delegat Związku Sokolstwa Polskiego w Niemczech z Berlina i wygłosił obszerny referat o roli i znaczeniu Sokola.

Z KIM WŁOCHY ZERWAŁY STOSUNKI SPORTOWE.

W walce przeciwko sankcjom Włochy ogłosiły obecnie listę państw, z którymi mają być zerwane wszystkie stosunki sportowe. Lista powyższa przedstawia się, jak następuje: Anglja, Francja, Sowiety, Belgja, Holandia, Szwecja, Danja, Kanada, Nowa Zelandja, Południowa Afryka, Australja, Indje, Liberja.

POLSCY WYCHOWAWCY FIZYCZNI W SZWECJI.

W Lund bawiła wycieczka nauczycieli Wych. Fiz. z Polski w liczbie około 40 osób. Goście polscy wzięli udział w Lund w wiel-

CHORA WĄTROBA

zatrzuwa organizm.

Zaburzenia w funkcjonowaniu wątroby i wydzielaniu żółci, powodują swego rodzaju zatrucie organizmu, a na tem tle powstają najrozmaitsze choroby. Żółta Magistra Wolskiego „Biliosa” zawierające znane rośliny egzotyczne Combretum i Boldo, pobudzają wątrobę do właściwej pracy oraz prawidłowego wydzielania żółci i powodują naturalne wypróżnienia. Stosując się przy cierpieniach wątroby i woreczka żółciowego (kamicy żółciowej).

Żółta ze znak. ochr. „Biliosa” do nabycia w aptekach i drogeriach (składach aptecznych). Wytwórnia Magister E. Wolski, Warszawa, Żółta 14 m. 1.

Prace o włoskim rzeźbiarzu na Komisji Historji Sztuki Polskiej Akademji Umiejętności.

Na ostatniem posiedzeniu Komisji Historji Sztuki Polskiej Akademji Umiejętności, odbytem pod przewodnictwem prof. dra J. Paga-czewskiego, przedstawił prof. dr. Feliks Kopera wyniki swej pracy p. t. Giovanni Maria Padovano i jego działalność w Polsce.

Na podstawie materiału archiwalnego jakoteż analizy artystycznej zestawili autor dzieła tego artysty, ustalił kolejność ich powstawania, omówił je w związku ze sztuką włoską i wkońcu podał charakterystykę rozwoju twórczości artysty w Polsce. Działalność Padovana w Polsce zaznaczyła się w trzech głównych działach, związanych ściśle ze sobą, t. j. w rzeźbie figuralnej i ornamentacyjnej, w medaljerstwie i architekturze. Artysta przybył do nas z wykształceniem nabytem u mistrzów epoki rozwiniętego już Odrodzenia. Z większych artystów najbliższym mu był Andrea Sansovino. Dziełem Padovana jest między innymi dekoracja rzeźbiarska kaplicy Zygmuntowskiej, dalej szereg grobowców i innych dzieł zachowanych do dziś dnia w Krakowie, Felsztynie, Tarnowie, Pilicy, Wilnie, Boddentynie i wielu innych miastach i miasteczkach polskich.

Jako architekt nie wykonał Padovano żadnego większego dzieła, dekorował tylko budowle attykami, traktując ten piękny motyw po rzeźbiarsku i przyozdabiając go maskaronami i innymi dekoracyjnymi elementami. Jemu zawdzięcza Polska te piękne korony, które wieńczą nasze ratusze i prywatne domy od Spisza po Litwę. — On i Cini, to dwaj artyści, którzy po Stwoszu i jego szkole są podporami naszej rzeźby. Cini reprezentował jeszcze tradycje XV wieku. Padovano oddalił się już od tego kierunku, działalność jego więcej się zbliża do stylu późnego Odrodzenia.

Następnie Dr. Zbigniew Hornung ze Lwowa przedstawił pracę p. t. „Jan Marja zwany il Mosca, albo Padovano”. W pracy tej podjął autor próbę ustalenia całokształtu twórczego dorobku artysty, w czasie jego przeszło 40-letniego pobytu w Polsce. Autor pracy jest zdania, że epokową zasługą Padovana było wprowadzenie do rzeźby polskiej motywu, wyobrażającego postać zmarłego w uspieniu z głową opartą na ręce, która stanie się podstawą do dalszego rozwoju naszej rzeźby w XVI i XVII stuleciu. — Analiza dochowanych w Polsce utworów artysty, które przynależą do okresu dojrzałości jego talentu, poucza, że Padovano nie był klasycystą, za jakiego dotąd był uważany na podstawie prac młodzieńczych, ale naturalistą, dążącym do wywołania wrażenia monumentalności.

kiej konferencji gimnastycznej, poczem udali się do Sztokholmu celem zwiedzenia miejscowego Instytutu W. F. i szkółnych urządzeń sportowych.

—000—

25 NARCIARZY POLSKICH weźmie udział w zimowej Olimpiadzie. Niemcy zgłosili do tych zawodów — 143 narciarzy, Austriacy 115, Czesi 81, Amerykanie 62, Francuzi, Norwegowie, Szwajcarzy i Węgrzy po 50 i t. d.

—000—

Od środy 20 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO”

Znawu najczekniejsza, najweselsza bezsprzecznie najlepsza dotychczas komedia austriacka w języku niemieckim.

To lubią mężczyźni

Rozsi Barzsoni, Szöke Szakall, Ernest Verebes, Tibor von Halmay To najczystsza perła w twórczości komedijowej wiedeńskiej! — Nasze filmy reklamują się same swą pięknoscia!!! — Wydaje się w biurze kina zniżki na nowy sezon!

Poranki z tego filmu: W sobotę 23 bm. o godzinie 3-ej popoł. W niedzielę 24 bm. o godz. 10-tej i 12-tej. Ceny miejsc od 50 gr.

Przygotowania do kongresu pracowniczego w pełnym toku.

Na niedzielę 24 bm. zwołano do Warszawy wielki kongres pracowniczy celem zajęcia stanowiska wobec dokonanych ostatnio przez rząd posunięć w dziedzinie uposażeń i podatków. W kongresie wezmą udział zarówno urzędnicy państwowi jak i pracownicy prywatni, urzędnicy samorządu gminnego, miejskiego, powiatowego i wojewódzkiego, wreszcie wszystkie związki zawodowe pracowników umysłowych, zrzeszone w „Unji”. Referentem spraw urzędniczych na kongresie będzie delegat Naczelnej Rady związków pracowniczych poseł Krukowski. „Unję” reprezentować ma na kongresie nowy jej prezes p. Łazorajtis. Z prowincji nadechodzą już zgłoszenia delegatów.

Niżsi funkcjonariusze państwowi u ministra opieki społ.

Minister opieki społecznej przyjął delegację Związku niższych funkcjonariuszy państwowych, która przedłożyła mu szereg próśb o unormowanie ciężkich warunków bytu tej kategorii pracowników. Głównie domagano się poprawy warunków pracy i płacy niższych funkcjonariuszy szpitalnych, którzy pracują po 13 i pół godzin na dobę, otrzymują ryczałt w wysokości zaledwie 80 zł. miesięcznie. Praca trwa przez pełnych 7 dni w tygodniu, także w dni świąteczne. Od r. 1931 powstały duże zaległości w wypłacie wynagrodzeń za tę pracę, zaległości przekraczają pół milj. zł. Delegacja prosiła o wypłatę zaległych należności, poruszyła również sprawę pracowników monopolii państwowych, którym w sposób krzywdzący obniżono uposażenia o 8% — oraz sprawę wyłączenia tych pracowników z ubezpieczalni społecznej.

P. minister w odpowiedzi zapewnił delegację, iż zaległe należności za pracę w dni świąteczne nie mogą być w tej chwili uregulowane z uwagi na ciężką sytuację skarbu, natomiast przychylnie rozważy sprawę wypłaty bieżących plac z tego tytułu. Pomysłnie ma być również załatwiona sprawa podwójnego dotąd obciążenia plac funkcyjnarzyszy monopolii.

Jak są płatni pracownicy kolejowi.

Dla lepszego zobrazowania sytuacji finansowej pracowników kolejowych Federacja Kolejowców Polskich w memorjałe złożonym ministrowi komunikacji p. inż. Butkiewiczowi, podaje jako przykład uposażenia pracownika kolejowego, obciążonego rodziną, opłacanego według 10-tej grupy plac, które wynosi złotych 200. Z tej sumy potrącenia wynoszą: za węgla zł. 13.00, rata Pożyczki Inwestycyjnej zł. 10.00, zaliczka na uposażenie 10. Kolejowe Przysp. Wojsk. zł. 1.00, Rodzina Kolejowa 1.00, Liga Morska i Kolonialna 1.00, LOPP. 0.50 zł., Związek 3.00 zł., Inne drobne składki 1.00 zł. Razem zł. 40.50.

Zatem pracownik otrzymuje 159.50 zł., z czego opłaca komorne wraz ze światłem, podatkiem itp. zł. 50, za szkołę 25 zł., a więc na życie i ubranie pozostaje mu 84 zł. 50 gr.

Około 1000 osób z całej Polski przybędzie na kongres kupiectwa w Krakowie.

BANK ZWIĄZKU SPÓŁEK CENTRALNĄ PLACÓWKĄ KREDYTOWĄ CHRZEŚCIJAŃSKIEGO KUPIECTWA. — WALKA Z NIELOJALNĄ KONKURENCJĄ. — TRZY ZASADY CENZUSU W HANDLU.

Kongres kupiectwa polskiego, który odbędzie się w Krakowie w najbliższą niedzielę, jest pierwszym tego rodzaju zjazdem w Polsce. Powszechnego zjazdu chrześcijańskiego kupiectwa o tak dużym zasięgu terytorjalnym, nie było jeszcze w naszym kraju. Znaczenie jednak kongresu tkwi nie tylko w jego rozmiarach, które zapowiadają się okazale: spodziewane jest bowiem przybycie około 1000 osób ze wszystkich stron Rzpltej, m. in. Wołynia, Wilna, Poznań, Śląsk — ale także w ważności spraw, które będą przedmiotem obrad. Jedną z nich jest akcja

wykorzystania reorganizacji Banku Związku Spółek Zarobkowych

dla kupiectwa chrześcijańskiego. Jak wiadomo kupiectwo chrześcijańskie nie posiada dotąd swego banku, w którym mogłoby lokować fundusze i korzystać z przystępnych kredytów oraz na którego politykę posiadałoby odpowiednie wpływy. By temu zaradzić, Rada Naczelna Zrzeszenia Kupiectwa Polskiego weszła w porozumienie z Ministerstwem Skarbu i pertraktuje z nim w sprawie wejścia delegatów Rady do Banku Spółek jako przedstawicieli kupiectwa, a są pewne dane, iż uda się droga rozszerzenia wpływów Rady Nacz. na tę instytucję, stworzyć z niej wielką placówkę kredytową chrześcijańskiego kupiectwa.

Druga, aktualna sprawa, która umieszczona na porządku obrad jest kwestja znówelizowania ustawodawstwa

o nielojalnej konkurencji.

Kupiectwo uważa obowiązujące ustawy za nie wystarczające dla skutecznej walki z nieuczciwą konkurencją szczególnie w zakresie sprzedaży towarów poniżej cen ustalonych ścisłą kalkulacją kupiecką. Idzie tu zwłaszcza o następujące dwa wypadki: 1) by uznano za nielojalną konkurencję jeżeli ktoś sprzedaje towar zaznaczając, że jest on tańszy o pewien procent od cen wskazanego przedsiębiorstwa

rynku francuskim. W każdym razie zdaje się nie ulegać wątpliwości, że misja wicemin. Koca pozostaje w związku z pewnym odwróceniem w stosunkach politycznych polsko-francuskich, co potwierdzałaby także pogłoska, że w najbliższym czasie mają być rozpoczęte rozmowy dyplomatyczne między Polską a Francją dla wzajemnego wyjaśnienia i porozumienia się w całym szeregu spraw politycznych.

konkurencyjnego, oraz 2) jeżeli kupiec, nie za płaciwszy dostawcy za towar sprzedaje ten towar niżej cen, jakie według kalkulacji należałoby pobierać. Dla urealnienia przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji kongres ma zaproponować, aby określanie czy zachodzi nielojalna konkurencja, należało do Izby przemysłowo-handlowych.

Osobne zagadnienie stanowi projekt reformy świadectw przemysłowych.

Kupiectwo domaga się tu stworzenia większej liczby pośrednich kategorii świadectw przemysłowych, oraz zaliczania przedsiębiorstw do poszczególnych grup nie według oznak zewnętrznych, ale na podstawie wysokości obrotu tych przedsiębiorstw.

Najważniejszym jednak przedmiotem obrad kongresu będzie sprawa rozporządzenia o kwalifikacjach zawodowych w handlu, czyli sprawa t. zw. „cenzusu”. Co do materialnych warunków „cenzusu” istnieje projekt KKK, która już od r. 1927 o cenzus ten walczy. Projekt ten opiera się na trzech zasadach: 1) zachowanie praw już nabytych, 2) cenzus nie obowiązywałby na terenie gmin wiejskich i 3) ustalanie, czy kandydaci odpowiadają wymogom cenzusu, byłoby przekazane Izdom przemysłowo-handlowym.

Pozatem kongres zajmie się sprawą reformy ustawodawstwa podatkowego i socjalnego handlu okólnego, skleników w instytucjach państwowych itp. Zainteresowanie kongresem — według nadchodzących z kraju relacji — jest ogromne.

Waluty w obrotach prywatnych.

W prywatnych obrotach bankowych w Krakowie, notowano we środę 20 b. m. waluty obce, po następujących kursach (za waluty efektywne): Dolar 5.30—5.32, funt angielski 26.05—26.20, marka niemiecka 152—155, frank francuski 34.94—35.02, liry włoskie 32—33.50, korony czeskie 20.65—20.80, szylingi austriackie 97—98.

Duże transporty pomarańcz płyną do Gdyni.

W najbliższych dniach spodziewane jest nadejście do Gdyni dużych transportów pomarańcz. Obecnie w składach gdynskich znajduje się około 45 tys. kg. pomarańcz i mandarynek.

Polska otrzyma pożyczkę francuską?

ROKOWANIA WICEMIN. KOCA W PARYŻU.

Niektóre pisma warszawskie notują pogłoskę, jaka rozeszła się w kołach politycznych, jakoby bawiącemu obecnie w Paryżu wicemin. skarbu Kocowi udało się posunąć naprzód sprawę uzyskania dla Polski pożyczki francuskiej. Mianowicie naskutek przeprowadzonych przez niego rokowań miałyby być już w najbliższym czasie wypłacone Polsce druga transza pożyczki kolejowej, o którą umowa została w swoim czasie zawarta z okazji budowy linii Śląsk—Gdynia. Jak wiadomo ogólna suma tej pożyczki była przewidziana na 1 miliard franków. Dotychczas wypłacono tylko pierwszą transzę w sumie 400 milj. franków. Rokowania o wypłatę drugiej transzy, utknęły przed dwoma laty na martwym punkcie. Obecnie mówi się o tej

właśnie drugiej transzy na sumę około 150 milj. franków.

Niezależnie od sprawy pożyczki kolejowej toczy się mają rzekomo rokowania w sprawie francuskiego kredytu zastawowego dla Banku Polskiego. Sprawa ta ma być wyjaśniona w niedługim czasie. Jak wiadomo Bank Polski zastawił przed kilku laty część swego zapasu złota w Banku Francuskim uzyskując pod ten zastaw pożyczkę, niezbędną wówczas dla pokrycia operacji związanych z sytuacją walutową. Zastaw ten został następnie — w okresie po dewaluacji dolara — wykupiony całkowicie i powrócił do dyspozycji Banku Polskiego.

Najbliższa przyszłość okaże, jakie są obecnie możliwości uzyskania kredytów na

Oskarżenia Ukraińcy nie przyznają się do winy.

Warszawa, 20. 11. (PAT). Dzisiejsze posiedzenie sądu okręgowego w sprawie o zabójstwo min. Pierackiego rozpoczęło się o godz. 10 min. 30. Zgodnie z zarządzeniem, dotyczącym składania przez oskarżonych wyjaśnień, na ławie oskarżonych pozostawiono tylko oskarżonego Stefana Bandę, inni zaś współoskarżeni na czas składania przez niego wyjaśnień, zostali wyprowadzeni z sali sądowej.

Przewodniczący przypomina oskarżonemu, że obowiązany jest dawać odpowiedzi w języku polskim, w przeciwnym razie sąd uważać będzie, iż odmawia on wyjaśnień i zostaną odczytane zeznania jego złożone w toku dochodzeń prokuratorskich i w śledztwie.

Ponieważ oskarżony

Bandera usiłuje mówić w języku ukraińskim

sąd ogłosił postanowienie, mocą którego, biorąc pod uwagę, że oskarżony Bandera na zadawane mu pytania mówi w języku niepołskim i że został uprzedzony, iż w razie odmowy wyjaśnień w języku polskim, zostaną odczytane jego zeznania, postanowił odczytać jego zeznania złożone w toku dochodzeń prokuratorskich i w śledztwie.

Wobec dalszych prób ze strony osk. Bandery przemawiania w języku ukraińskim,

PRZEWODNICZĄCY UPRZEDZA,

że w razie dalszego odzywiania się oskarżonego bez zezwolenia sądu i w języku niepo-

łskim, będzie on wydalony z sali. Ponieważ do zarządzenia tego oskarżony Bandera nie zastosował się, przewodniczący zarządził usunięcie go z sali, poczem sąd przystąpił do odczytywania zeznań oskarżonego.

Ze znajdujących się w aktach sprawy ze znan oskarżonego Bandery wynika, że zbądany dn. 21 grudnia 1934 r. przez sędziego apelacyjnego śledczego do spraw wyjątkowego znaczenia Winuskiego w charakterze oskarżonego Stefana Bandera nie przyznał się do winy, t. j. do tego 1) że w r. 1934 i przedtem w celu oderwania od państwa polskiego części jego obszaru, a mianowicie województw południowo-wschodnich wziął udział w organizowaniu ukraińskich nacjonalistów, co przejawiał przez utrzymywanie kontaktów organizacyjnych. 2) że z końcem r. 1933 i pierwszej połowie w r. 1934 za pośrednictwem oskarżonego Mikołaja Lebeda oraz oskarżonej Dąbki Hnatkowskiej przeprowadził wywiad co do trybu życia śp. min. Pierackiego wydając im polecenia w tym kierunku i przesyłał gotówkę im potrzebną na opędzenie wydatków, związanych z tym wywiadem, aby w ten sposób sprawcy zabójstwa ułatwić dokonanie zabójstwa w okolicznościach najdogodniejszych. 3) że w drugiej połowie 1933 r. wydał rozkaz referentowi organizacyjnemu O. U. N. Iwanowi Malucy przygotowania „chat” w Lublinie i w Poznaniu celem umożliwienia sprawcy zabójstwa skrycia się w tych „chatkach” po dokonaniu zabójstwa i. 4) że w pierwszej połowie 1934 r. jako krajowy komendant O. U. N. dał

GRZEGORZOWI MACIEJCIE ROZKAZ ZABICIA

ś. p. min. Bron. Pierackiego i poecił mu udać się w tym celu do Warszawy, t. j. do przestępstw, przewidzianych w art. 97 par. 1, 93, 26, 27, 225 k. k. Na zapytanie odpowiedział, że Mikołaja Lebeda, Dąbki Hnatkowskiej, Jarosława Karpynca, Grzegorza Maciejki, Eugenjusza Kaczmarzkiego, Bohdana Pidnajnego nie zna, natomiast zna Romana Myhala, Katarzynę Zarycką, Jarosława Rakę i Iwana Malucę z życia studenckiego. Malucy nie dawał żadnych poleceń w kierunku wynalezienia „chat” w Lublinie i Poznaniu. Zna jakiegoś Czornija, ale nie pamięta czy mu na imię Jakób. Z organizacją ukraińskich nacjonalistów niema nic wspólnego. O zabójstwie min. Pierackiego

DOWIEDZIAŁ SIĘ W CZASIE DROGI JUŻ BĘDĄC ARESZTOWANYM

i jadąc ze Lwowa do Krakowa. Aresztowano go 14 czerwca i przewieziono do Krakowa, dokąd przybył 16-go czerwca rano. Nigdy nie było takiego wypadku aby od Myhala kupił rewolwer. Pieniądze na utrzymanie otrzymywał częściowo od swoich rodziców w wysokości od 50 do 80 zł. miesięcznie, pozatem dorabiał lekcjami.

Przesłuchany w dn. 3 czerwca 1935 r. osk. Stefan Bandera potwierdził swoje zeznania złożone w dniach 16 czerwca 1934, 3 lipca 1934, 6 lipca 1934, 12 i 16 listopada 1934, 16 stycznia 1935 i 4 kwietnia 1935. W toku tych przesłuchiwań osk. Bandera przyznał, iż językiem polskim włada w stop-

wie i piśmie, odmawiał jednak posługiwania się tym językiem.

DO PRZYNALEŻNOŚCI DO O. U. N. NIE PRZYZNAŁ SIĘ

natomiast przyznał, że należał do innych organizacji ukraińskich. Jeździł z referatami do okolicznych wsi, pracą polityczną nie zajmował się i nie należał do żadnych organizacji politycznych. Aresztowany był kilkakrotnie. Po raz pierwszy pod zarzutem przynależności do O. U. N. był zatrzymany we Lwowie i siedział w areszcie 3 miesiące. Dalej zatrzymany był w listopadzie 1932 r. w związku z napadem na urząd pocztowy w Gródku Jagiel. Czwarty raz zatrzymany był we wrześniu 1933 r. sądownie karany nie był, a tylko administracyjnie 10 zł. grzywny za nielegalne przekroczenie granicy w Cieszynie.

Następnie przyznał, że w marcu 1932 r. był aresztowany w związku z zabójstwem komisarza P. P. Czechowskiego. Aresztowany też był w związku z rozrzucaniem ulotek O. U. N. Oskarżony podał następnie, że w maju czy czerwcu 1933 r. nabył okólny bilet kolejowy, za którym miał jechać do zamieszkałych w małopolsce krewnych, celem zaproszenia ich na ślub swej siostry. Udał się jednak najpierw do Gdańska, do kuzyna swego Turyli, celem zaproszenia go na ten ślub, kąpiąc się jednak w morzu, przebiegł się i leżał w łóżku przez tydzień, wskutek czego nie zdążył już na ślub siostry. Zaprzeczył, jakoby w Gdańsku zetknął się z kimkolwiek ze studentów ukraińskich poza Turylią. Na zapytanie śledczego, dlaczego w dochodzeniu prokuratorskim przyznał, iż nie zakwestjonował swej przynależności do O. U. N. i zapewnił, że złożył szczerze i prawdziwe zeznania oraz oświadczył, że chciałby wystąpić do młodzieży ukraińskiej z referatem w sprawie zaprzestania wystąpień bojowych, Bandera wyjaśnił, że

PRZESŁUCHIWANO GO KILKA DNI. WOBEC CZEGO, ABY ZAKOŃCZYĆ BANDANIE, UŻYŁ PODSTĘPU

w celu zawiadomienia towarzyszy w celi wię-

Monnej, że do niczego się nie przyznał.

Na szczegółowe pytania dotyczące kontraktów z poszczególnymi oskarżonymi lub osobami znanymi z działalności w O. U. N. osk. Bandera kategorycznie zaprzecza, by takie kontakty posiadał i twierdził, że większość ich zupełnie nie zna, żadnych zleceń, dotyczących wykonywania zamachów nie dawał, jak również nie polecał współoskarżonym nabywać broń lub dawał na to pieniądze. Maciejki nigdy w życiu nie widział i o nim z nim nie rozmawiał.

Z odczytanych przez sąd zeznań oskarżonego Bandery, złożonych w śledztwie wynika dalej, że badany dn. 1 kwietnia 1935 r. osk. Bandera twierdził, że do O. U. N. nie należał, gdyż polityką się nie zajmuje. W O. U. N. nie angażował się, bo nie uważał za odpowiednie brać jakikolwiek udział w tej organizacji. Dalej na ten temat mówić nie chciał, dodając, iż jest z przekonania nacjonalistą ukraińskim.

Na pytanie, czy uważa O. U. N. za instytucję konieczną i pożyteczną, dla społeczeństwa ukraińskiego, odmówił odpowiedzi. W sprawie ewentualnej przynależności do O. U. N. wypowiedzieć mógłby się jedynie przed forum ukraińskim. Przekonania jego — dodał — odpowiadają ideologii O. U. N. Na temat metod pracy w O. U. N. nie chciał wypowiedzieć się.

Gdy w toku śledztwa odczytano osk. Bandę zeznania, dotyczące jego osoby, złożone przez Pidhajnego, Bandera pierwotnie oświadczył, że zeznania te są nieprawdziwe, później jednak dodał, iż nie twierdzi, że są nieprawdziwe, lecz wstrzymuje się od ich kwalifikacji co do prawdziwości. Gdy sędzia śledczy zwrócił mu uwagę, że Maluca przyznał się, iż należał do egzekutywy O. U. N., był jej referentem organizacyjnym i był razem z Bandą na posiedzeniach egzekutywy, osk. Bandera podał, że na powyższe stwierdzenie Maluca nie oświadcza się, dlatego, że nie chce powiedzieć, czy są one prawdziwe, czy nieprawdziwe. Poprzedzając tylko na tem, że w żadnych posiedzeniach egzekutywy O. U. N. nie brał udziału.

Po przedstawieniu wyników śledztwa osk. Bandera oświadczył, że wszelkie zarzuty czynione mu są bezpodstawne, na swoją obronę żadnych świadków nie ofiaruje i nie ma nic więcej do dodania. Zgodził się na zamknięcie śledztwa, dodając, iż wprowadził się na rozszerzenie śledztwa, jednakże zażalenie to teraz cofa.

Na wniosek prokuratora sąd postanowił protokół zeznań oskarżonego Bandery dotyczący konfrontacji jego z osk. Myhailem od-

czytać dopiero po wyjaśnieniach Myhala.

Odczytanie zeznań osk. Bandery trwało do godziny 12.30, poczem przewodniczący zarządził przerwę obiadową.

Po przerwie sąd przystąpił do wysłuchania wyjaśnień osk. Łebeda. Na sali znajdują się dziś biegli.

Po przerwie posiedzenie wznowiono o godz. 13.45. Na ławie oskarżonych znajduje się drugi skolei oskarżony, Mikołaj Łebed.

Na pytanie przewodniczącego, czy przyznaje, że od roku 1931 do dnia 23 czerwca 1934 r. wziął udział w organizacji O. U. N. w celu oderwania od państwa polskiego jego południowo-wschodnich województw, oskarżony usiłuje odpowiedzieć coś w języku ukraińskim. Na to przewodniczący przypomina oskarżonemu, iż obowiązany jest składać wyjaśnienia w języku polskim.

Prokurator Żeleński wnosi, aby sąd za pośrednictwem znajdującego się na sali biegłego ustalił co powiedział osk. Łebed.

Obronca adw. Szlapek wnosi o zaprotokółowanie, że na sali znajduje się tłumacz, który protokółuje wyjaśnienia oskarżonych. Na to przewodniczący stwierdza, że biegły Jarosławski figuruje na liście biegłych w akcie oskarżenia i jest wezwany przez sąd, wskutek żądania urzędu prokuratorskiego.

W dalszym ciągu adw. Szlapek powołując się na przepis art. 334 k. p. k. porusza ponownie sprawę języka.

Przewodniczący stwierdza wobec tego, że kwestia języka została już przez sąd zdecydowana.

Następnie adw. Szlapek sprzeciwia się odczytaniu zeznań oskarżonych.

Prokurator Żeleński wnosi o pozostawienie wniosku obrońcy bez uwzględnienia, jako prawnie niezasadzonego. Przy tej sposobności prokurator stwierdza, że przy aresztowaniu Łebeda znaleziono u niego list, treści prywatnej, pisany do niego przez jego narzeczoną Hnatkiwską. List ten od początku do końca pisany jest w języku polskim. Świadczy to o pełnej znajomości języka polskiego przez oskarżonego.

Przewodniczący ogłosił postanowienie, według którego biorąc pod uwagę, że osk. Łebed na zadawane pytania odpowiada w języku niepolskim, a o konieczności zeznawania w języku polskim był uprzedzony, przy ustalaniu personalii i obecnie, że tem samem uważa należy, że oskarżony Łebed odmawia złożenia wyjaśnień postanowił odczytać zeznania złożone przez oskarżonego w toku dochodzeń prokuratorskich w śledztwie.

żony władza dostatecznie mówią polską i dodaje, że słusznie prokurator wyciągnął wniosek, że jeżeli oskarżeni studiowali w uniwersytetach polskich, to muszą znać język polski. Ale jeżeli chodzi o osk. Łebeda, to on, jako wychowany na wsi, gdzie mówią tylko po ukraińsku, jako uczeń ukraińskiej szkoły powszechnej i gimnazjum ukraińskiego nie włada polskim językiem literackim, a nie chce tu na sali sądu, w stołecy Polski, kalectwo mowy, której dobrze nie zna.

W związku z tym wnioskiem prokurator Żeleński stwierdza, że obrońca postawił kwestię zupełnie inaczej, niż stawiali ją dotychczas oskarżeni, bo że słów jego wynikałoby, że tylko przez kult dla języka polskiego oskarżony Łebed nie chce mówić po polsku, ale gdyby mógł, to zeznawałby w tym języku. Nie wiem, czy Łebed jest zadowolony z tej deklaracji obrońcy. Prokurator podkreśla, że dnia 2 sierpnia 1934 r. oskarżony Łebed wyraźnie oświadczył o protokole, że po polsku umie mówić, ale godzi się zeznawać jedynie w języku ukraińskim. Sprawa jest postawiona najzupełniej jasno.

Przewodniczący ogłosił postanowienie, według którego sąd okręgowy uznaje za zbędne uwzględnienie wniosku obrońcy Łebeda, gdyż jak wynika z akt sprawy Łebeda w dostatecznym stopniu włada językiem polskim.

Po ogłoszeniu tego postanowienia osk.

ŁEBEDA WSTAJĄC, ZWRACA SIĘ DO SĄDU ZE SŁOWAMI W JĘZYKU POLSKIM: „PANIE PRZEWODNICZĄCY PROSZĘ O GŁOS”,

poczem usiłuje mówić po ukraińsku. Wówczas przewodniczący odbiera mu głos. Oskarżony siada.

Sąd przystąpił do odczytywania zeznań osk. Łebeda.

Mikołaj Łebed przesłuchany w toku śledztwa dn. 2, 10, 22, 25 sierpnia 1934 r. a następnie w dniu 20 września przyznał się do swego autentycznego nazwiska, gdyż początkowo podawał się jako Eugeniusz Skyna, a następnie zeznał, iż uczęszczał do gimnazjum ukraińskiego we Lwowie od r. 1924 do r. 1930 W r. 1930 zdawał egzamin maturalny, jednak z wynikiem niedostatecznym. Jako powód swego ukrywania się

Burzliwe obrady pracowników.

Warszawa, 20. 11. (Telef.). Wczoraj premier Kościłkowski przyjął delegację Centralnej Rady Pracowniczej. Dalszy ciąg audjencji odłożono do soboty i wtedy premier oświadczy, czy będzie obecny na niedzielnym kongresie urzędniczym. Wieczorem we wtorek odbyło się posiedzenie Rady Pracowniczej, które przeciągnęło się do późna w noc. Delegaci pracowników samorządowych domagali się zaproszenia na kongres przedstawicieli centrali robotniczych, przeciwko czemu protestowali delegaci urzędników państwowych. Wniosek upadł gdyż dla postanowień Rady wymagana jest

jednomyslność. Gorąca dyskusja wywiązała się przy omawianiu programu gospodarczego, wysuwanego przez pracowników. Program uległ złagodzeniu. Referat programowy został przydzielony sekretarzowi Unji. Zw. Pracowników Umysłowych, Gackiemu, reprezentującemu kierunek radykalny. Nowym prezesem Centralnej Rady wybrano kandydata urzędników państwowych Sienkiewicza, emerytowanego naczelnika wydziału w Ministerstwie Skarbu. Na sobotę zwołany został przez Radę Unji wiec celem oddziaływania na kongres w duchu powzięcia uchwał bardziej stanowczych.

Szpiegostwo niemieckie w Anglii.

Londyn (PAT). Wielką sensację wywołała dziś w Londynie wiadomość o aresztowaniu obywatela niemieckiego dr. Hermana Goertza pod zarzutem szpiegostwa. Dr. Goertz, który przed wojną studiował medycynę na uniwersytecie w Edynburgu, a w czasie wojny służył w niemieckich wojskach lotniczych, po wojnie odwiedzał kilka krotknie swych licznych przyjaciół w Wielkiej Brytanii. W ciągu letnich miesięcy r. b. dr. Goertz wynajął willę w miejscowości nadmorskiej Broadstairs, na wschodnim wybrzeżu kanału La Manche w bezpośrednim sąsiedztwie lotniska wojskowego w Manston. Po dwumiesięcznym pobycie w Broadstairs, dr. Goertz wyjechał spowrotem do Niemiec, a z początkiem ubiegłego

tygodnia przybył znów do Anglii. Po przyjeździe do Harwich został on z miejsca aresztowany i dziś, odbywała się przed sędzią śledczym Margotte koło Broadstairs krótka jawna rozprawa, w toku której dr. Goertz postawiony został w stan oskarżenia. Następnie przesłuchanie odbędzie się przy drzwiach zamkniętych. Dr. Goertz trzymany jest w londyńskim więzieniu Brixton i jest izolowany. Ambasada niemiecka w Londynie zapewniła mu obronę prawną.

Fakt tego aresztowania szeroko komentowany jest w Londyńskich sferach politycznych, przyczem łączą go z niedawnym wydaleniem z terytorium brytyjskiego korespondenta „Voelkischer Beobachter“ dr. Thost'a.

Polowanie w Wiśle.

Warszawa, 20. 11. (Telef.). P. Prezydent Rzplitej wyjechał do Wisły na polowanie reprezentacyjne. Towarzyszą mu przedstawiciele dyplomacji, którzy wezmą udział w polowaniu.

Jaki będzie z tego pożytek?

Warszawa, 20. 11. (Telef.). W Paryżu zawarte zostało porozumienie między polskimi a francuskimi sferami rolniczymi w sprawie wymiany niektórych artykułów rolnych. Prasa fachowa podnosi, że jakkolwiek doprowadzenie do szerszej umowy okazało się niemożliwe, to jednak porozumienie przyniesie niewątpliwie korzyści obu krajom.

MOST POD PŁOCKIEM.

Warszawa, 20. 11. (Telef.). Z wiosną roku przyszłego rozpocznie się budowa mostu na Wiśle pod Płockiem, który będzie służył dla komunikacji zwykłej i kolejowej. Most da połączenie dla linii kolejowej Warszawa—Płock oraz Płock—Sierpc.

P. Jędrzejewicz do Tokio?

Warszawa, 20. 11. (Telef.). Ambasadorem Rzplitej w Tokio ma być mianowany b. minister W. R. i O. P. W. Jędrzejewicz. Był on przed kilku laty attache wojskowym w Tokio.

Warszawa, 20. 11. (Telef.). Fundusz Pracy rozdzielił między swe biura 2 miliony zł. na zakup ziemniaków dla bezrobotnych. Ziemniaki rozdane będą bezpłatnie.

przed policją osk. Łebed podaje, iż w październiku r. 1932 na prośbę reportera jednego z dzienników ukraińskich we Lwowie, na piśmie do Kowla do znajomego o nadesłanie sprawozdania z rozruchów, które miały miejsce na Wołyniu. Ów znajomy nadesłał żądane sprawozdanie w dwóch egzemplarzach, jedno do pisma we Lwowie, drugie do miejsca zamieszkania Łebedy w Strzeliskach Nowych pod adresem jednego z jego sąsiadów, niejakiego Łabiaka.

Tenże wiadomość tę rozgłosił po wsi, tak, że dowiedziała się o tem policja. dokonano szeregu rewizyj, przyczem wskazano na Łebeda, jako tego, który spowodował przysyłanie sprawozdania. W obawie aresztowania krył się on we Lwowie, później w Czechosłowacji i Niemczech. — Po wypadkach sierpnowych z narzeczoną Hnatkiwską wyjechał do Gdańska, stamtąd do Swinemünde, gdzie został aresztowany.

Po przerwie na salę sprowadzono następną oskarżoną Darię Hnatkiwską. Podobnie jak poprzedni oskarżeni, usiłuje ona odpowiadać na pytania przewodniczącego po ukraińsku, wobec czego przewodniczący zażądał odczytanie jej zeznań.

Oskarżona D. Hnatkiwska, aresztowana 9 października w domu rodzicielskim koło Krosna, — przesłuchiwana kilkakrotnie w śledztwie do winy się nie poczuwa.

Odczyt gen. Sikorskiego.

Warszawa, 20. 11. (Telef.). W niedzielę gen. Sikorski ma wygłosić odczyt o wojnie włosko-abisyńskiej i grze mocarstw europejskich w związku z tym konfliktem. Odczyt odbędzie się w sali Towarzystwa Higienicznego.

Rychłe zwołanie parlamentu.

Warszawa, 20. 11. (Telef.). Zwołanie zwykłej sesji budżetowej ciała parlamentarnych ma nastąpić w przyszłym tygodniu.

Bezpłatne bilety dla emerytów kolei.

Warszawa, 20. 11. (Telef.). Ministerstwo Komunikacji wydało zarządzenie, przyznające emerytom kolejowym od 1 stycznia 1936 dwa w roku jednorazowe bezpłatne bilety jazdy na kolejach. Dyrekcje kolejowe będą wydawały emerytom niewypłacone bilety kolejowe przy sposobności potwierdzenia dowodów tożsamości. Z biletów będą mogli korzystać również członkowie rodzin emerytów.

Wszystkie szkoły akademickie w Warszawie zamknięte.

Warszawa, 20. 11. (Telef.). Z powodu zawieszenia zajęć na wszystkich uczelniach w Warszawie na tle zajęć akademickich, ma się odbyć konferencja porozumiewawcza rektorów, na której będzie omówiona wytworzona sytuacja. W czwartek odbędzie się posiedzenie senatu uniwersyteckiego. Senat Politechniki postanowił wykładów na razie nie wznowiać. — W Szkole Budowy Maszyn im. Wawelberga urządzono strajk protestacyjny. W ciągu nocy dokonano wśród młodych Stronnictwa Narodowego licznych aresztowań. Wśród młodzieży kolportowane jest tajne wydawnictwo „Akademik Polski”, wyrażające poglądy ONR.

Nie przyjęła wawrzynu.

Warszawa, 20. 11. (Telef.). Maria Rodziewiczówna rzekła się złotego wawrzynu akademickiego, nadanego jej przez Polską Akademię Literatury. Jak wiadomo, wawrzynu nie przyjął również Świętochowski.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 20. 11. (Telef.). Giełda dewizowa: Belgja 89.95, Holandia 360.90, Londyn 26.19, Nowy Jork 5.32, Paryż 35.01, Praga 21.98, Szwajcaria 172.77, Sztokholm 135.05, Madryt 72.60. — Obróty dewizami mniejsze niż średnie. Tendencja dla dewiz niejednorodna. Dolar prywatnie 5.31, rubel złoty 4.76, dolar złoty 8.99, marka niemiecka 154.50, funt szterlingów 26.16.

Papiery procentowe: Budowlana 39.85, stabilizacyjna 62.00, premijowa dolarowa 52.25, konwersyjna 65.00, dolarowa 77.25, listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 95.00, Siła i Światło 25.00, Cukier 36.50, Ostrowiec 19.00, Starachowice 31.00, Haberbusch 34.50.

Dla pożyczek państwowych, listów zastawnych i akcji tendencja niejednorodna: Dillonowska 92.50, Śląska 69.50, Warszawa 68.50

Dlaczego Łebed nie chce mówić po polsku?

Prokurator Rudnicki: Chodzi mi tutaj o dokładne sprecyzowanie powodu uznania przez sąd, iż oskarżony Łebed odmawia wyjaśnień. Ponieważ ta sprawa niezupełnie ściśle jest sprecyzowana chodzi o podkreślenie, że oskarżony odmawia składania zeznań wyłącznie z tego powodu, iż nie chce mówić w języku polskim, choć go dobrze zna. Oskarżeni odmawiają składania zeznań w języku polskim, a są to ci, którzy studiowali w szkole polskiej i korzystali z dokumentów w języku polskim, a dziś nie chcą mówić po polsku, to znaczy, że to jest demonstracja polityczna. Oczywiście, że demonstracja polityczna w ich sytuacji można doskonale zrozumieć, ale trzeba wyraźnie i jasno podkreślić jedną rzecz, żeby nie było to źle komentowane, bo to jest

sprawa, na którą patrzą oczy Europy

że nie dlatego sąd nie przyjmuje wyjaśnień, iż oskarżeni chcą mówić w języku ukraińskim, ale dlatego, że językiem obowiązującym w sądach polskich jest język polski i oskarżeni język polski doskonale znają, władają nim i nie chcą zeznawania w języku polskim nie jest uzasadniona żadnymi wymaganiami proceduralnymi. Gdyby w naszym sądzie znalazł się Ukraińiec co do którego byłoby stwierdzone, iż nie zna języka polskiego zupełnie, to sąd powołałby tłumacza tak samo, jakby to zrobił dla Francuza czy Anglika, obywatela niepolskiego, a nawet i obywatela polskiego nieznającego języka polskiego. Na tem polega całe zagadnienie tej sprawy.

Odmowa musiała nastąpić dlatego, że to jest odmowa przeciw demonstracji, a nie przeciw rzeczywistej niemożności zeznawania w języku polskim. Tak samo, gdyby przyszedł żyd, władający jedynie żargonem i chciał zeznawać w żargonie, to słowa jego byłyby tłumaczone na język polski przez biegłego. Sąd odmawia przyjmowania zeznań w języku ojczystym tym oskarżonym, co do których jest przesłuchanie, że język polski znają i nim biegle władają. Zresztą oskarżony jak i inni oskarżeni dawali bardzo szczegółowe wyjaśnienia wyłącznie w języku polskim na śledztwie.

Opinia obrońcy.

Obronca oskarżonego Łebeda, adw. Hankiewicz wnosi o zbadanie przez sąd, czy oskar-

AXEL RUDOLF.

PRZYGODA NA WSCHODZIE.

Adaptował E. Bałucki.

Wygrzebał ze swego wózka starą, już porządnie zardzewiałą brzytwę i zabrał się do golenia:

— Denerwuje mnie to świństwo! — powiedział tonem usprawiedliwienia do Szronowskiego, który za zdziwieniem przyglądał się tym zabiegom kosmetycznym.

Jemu też wyrosła spora broda.

Zresztą kilka tygodni wytężonego wysiłku wszystkim dało się we znaki; nawet twarzyczka Tsi-Lu straciła kalkowatą okragłość, chociaż w rzeczywistości mała, delikatna Chinka wniosła trudy i niewygody lepiej od obu mężczyzn.

Przemówiła w niej nieprawdopodobna wytrzymałość żółtej rasy. Po krótkim odpoczynku znów była na nogach, krzątała się po jurcie, robiąc porządki, potem przyrządziła herbatę i podając ją uśmiechała się z taką samą troskliwością jak w pierwszy dzień po wyruszeniu z Suifu.

Szczególną opieką otaczała Szronowskie go... robiła to ze wzruszającą, naiwną prostotą. Zgadywała każde jego życzenie i spełniała je po cichu, zanim zdążył wypowiedzieć jedno słowo.

W takich chwilach Groblisz, leżąc w swoim kącie, z osobliwą uwagą śledził dro-

32

bną, wiotką postać dziewczyny. Oczywiście, spostrzegł, że Tsi-Lu dbała po dawnemu o swój wygląd, a gdy przechodząc koło Szronowskiego za każdym razem rzucała mu wymowne spojrzenia, cicho gwizdał przez zęby i myślał:

— Niesamowity osioł z tego Zygmunta! Dziewczyna jak złoto, zadurzona po same uszy... Żeby choć popatrzył!

Brak serdeczności ze strony przyjaciela odczuwał jak krzywdę dla cichej, ofiarnej miłości i starał się złagodzić nieusprawiedliwioną szorstkość tysiącem grzeczności i czułych, delikatnych słówek, za które Chinki przepadała. Zresztą robił to bardzo chętnie.

Natomiast Szronowski, zdawało się, nie nie widział. Odnosił się do Tsi-Lu z serdecznością, na jaką stać go było i traktował z kochaną dziewczyną jak dzielnego, godnego szacunku towarzysza.

Może Europejka — to jest stworzenie tego samego gatunku co i on — przyjęłaby inaczej spokojną przyjaźń, w której zupełna równość niweczy w zarodku wszelkie odruchy zmysłowe i kto wie, czy nie byłaby z tego zadowolona i dumna. Ale Tsi-Lu była tylko kobietą, przytem nawskróś prymitywną, więc pragnęła przedewszystkiem czułości i jakiejś realniejszej odpowiedzi na swoją bezgraniczną miłość.

Szronowski nie nie widział i niczego się nie domyślał. Obecny stan psychiczny odgradził go całkowicie od świata rzeczywi-

stości, a oczy utkwione w bezkresną dal czegoś szukały nieustannie.

Może uganiał się za mrzonką po bezdrożach i przez mało dostępne góry było głupotą, szaleństwem!... Może Krystyna Groniecka wogóle nie istniała?!... A jeśli istniała naprawdę, czy była warta ciągłego ryzykowania życia i niebezpiecznych wysiłków?

Tyle, co wiedział o niej, raczej wskazywało, że była szpiegiem szukającym schronienia w miejscowościach, gdzie sprawiedliwość nie dosięga prawie nigdy, albo kokota, spragnioną nieprawdopodobnych przygód.

Lecz wystarczyło przypomnieć sobie całą postać — zwłaszcza spokojne, stalowe oczy — wszystkie przypuszczenia rozwiewały się jak dym i Groniecka stawała przed nim w innym oświetleniu: niedostępna, dumna, zimna i czysta jak ośnieżone szczyty gór, na które dotąd jeszcze noga ludzka nie stąpiła.

Wtedy się wstydził śmiesznych, nawet podłych domysłów i widział dziwną kobietę w obłokach tragicznej tajemnicy.

Całkiem inaczej przedstawiała się sprawa Grobliszowi. Po kilku tygodniach właściwy cel wyprawy zblakł i stracił cechy dążenia realnego. Kobieta, której nigdy w życiu nie widział na oczy, o której nawet Szronowski posiadał zaledwie parę ogólnikowych, nie znaczących wiadomości, ta kobieta blakająca się gdzieś w górach. Wyso-

kiego Tybetu, stała się powoli czemś abstrakcyjnym, o czym zdążył dawno zapomnieć. Natomiast beznadziejne bezdroża, codzienna troska o chleb, sypianie w przeraźliwym zimnie i niemal na gołych skałach, burze, śnieżyce — to wszystko było przekletą, twardą rzeczywistością.

Dopiero na czwarty dzień pobytu w Giangtse przypomniał sobie, co go sprowadziło w te strony: przyszedł przewodnik i opowiedział, że całe miasto jest pełne pogłoszek o jakiejś białej kobiecie, żyjącej w klasztorze tybetańskim, którą pielgrzymi i okoliczni górale uważają za świętą. Podobno z powodu tej białej kobiety doszło do otwartej nieprzyjaźni między zwierzchnikami Kampa-Dżong i Rongbuku.

Krystyna Groniecka! To mogła być tylko ona!...

Groblisz ze zdziwieniem pokiwał głową — do tej pory niebardzo wierzył w istnienie tej kobiety.

W takim razie Tsi-Lu nie omyliła się i karawana przechodząca przez Suifu, naprawdę zdążyła ku Rongbukowi.

Nadzwyczajna historia! — pomyślał Groblisz: — Przecież tymczasem mogła dawno przejść w inne ręce... Mogła się znaleźć w Lhasie, ostatecznie, nawet w Indiach!...

Podzielił się wiadomościami z Tsi-Lu gotującą wodę przy ognisku, potem wszedł do jurty i zbudził przyjaciela.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE

WŁADYSŁAW BOLONSKI

KRAKÓW, UL. ŚW. ANNY 3. Tel. 10465.

Wszelkie artykuły wchodzące w skład handlu towarów spożywczo-korzennego

WIN, WÓDEK I DELIKATESÓW, oraz OWOCÓW, KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH w wielkim wyborze po przystępnych cenach poleca:

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI

KRAKÓW, ULICA FLORJANSKA 49

Codziennie świeże masło dworskie i deserowe.

EKONOMICZNE DITMA-PIECYKI GAZOWO-NAFTOWE

do ogrzewania ubikacji w cenie zł. 44.

poleca

WŁ. TOMASZEWSKI, Kraków, Rynek 16

Wysyłki odwrotnie! Wyłączone kopcenie. 1 litr nafty starczy na 18 godz.

KAPELUSZE

MĘSKIE

na obecny sezon oraz batorówki

ANTONI JAROSZ

Kraków, Sławkowska 24.

Przyjmuje reperacje kapeluszy.

NAJTANIEJ KUPIŚZ

tylko w Drogerji

„Mimoza“

Kraków, ul. Szewska 23.

Bardzo oszczędna i pracowita gospodyni przyjmie pracę w mieszkaniu a najchętniej na probostwo. Maków Podhalański skrytka pocztowa Nr. 25.

Pierwszorządna

Pracownia Obuwia

WŁ. KOWALCZYKA

KRAKÓW

ul. Zwierzyniecka 5.

Poleca obuwie luksusowe damskie i męskie oraz wszelkie obuwie sportowe po cenach nader niskich.

Tani a bardzo praktyczny Modlitewnik oraz

Śpiewnik pod tytułem:

„Służmy Bogu“

wielkość: 15 x 7 1/2, stron 360, na dobrym papierze, zawiera najpotrzebniejsze modlitwy (trzy sposoby słuchania Mszy św. Msza do recytowania, przygotowanie do spowiedzi i Komunii św., najważniejsze nabożeństwa parafialne) - przedewszystkiem zaś bardzo wiele pieśni (145 pieśni w całości), oraz nieszpory na cały rok kościelny ze wszystkimi psalmami i wszystkimi hymnami. — Podręcznik ten bardzo ułatwi pracę Przewiel. K. X. Katechetom oraz prowadzącym kościelny.

Cena: egz. broszurowy 50 gr.

„opr. w pi.“ 90 „

Zamówienia skutecznie oddać należy do firmy:

Józef Cebulski Kraków, Szewska 22.

Komornik

Sądu grodzkiego

w Krakowie

Rewiru VIII.

ul. Słaska 4.

Sygnatura: VIII. Km. 3570/34.

L. cz. VI. E. 366/35.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewiru VIII. Mgr. Kazimierz Zarnecki, mający kancelarię w Krakowie ul. Słaska Nr. 4. na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 13. stycznia 1936 r. o godz. 9-tej w Sądzie Grodzkim w Krakowie ul. Starowiślna L. 13. II. p. sala Nr. 38. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników Franciszka Wrześniaka, Jana Wrześniaka, mał. Anny z Wrześniaków Ankowskiej i Kazimierza Ankowskiego nieruchomości: lwh. a) 75, b) 239 i c) 240 ks. gr. gm. kat. Bronowice Małe, w skład których wchodzi parcele gruntowe (role) i budowlane z domem murywanym, oznaczonym Nr. 128, ze stajnią i komórką, położonych w Bronowicach Małych. Realności te mają urządzoną księgę gruntową przechowaną w Sądzie Grodzkim w Krakowie.

Nieruchomość oszacowana została na sumę a) 1.465 zł., b) 3.417 zł., c) 5.120 zł., cena zaś wywołania wynosi a) 1.098.75 zł., b) 2.562.75 zł., c) 3.840 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości a) 146.50 zł., b) 341.70 zł., c) 512 zł.

Rękojmię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Krakowie ul. Starowiślna Nr. 13.

Dnia 15. listopada 1935 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VIII.

Mgr. Kazimierz Zarnecki.

Komornik

Sądu Grodzkiego

w Krakowie

Rewiru VIII.

ul. Słaska 4.

Sygnatura: VIII. Km. 2458/34.

L. cz. 2996/34/c.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, rewiru VIII. Mgr. Kazimierz Zarnecki, mający kancelarię w Krakowie ul. Słaska Nr. 4. na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 23. grudnia 1935 r. o godz. 9.15 w Sądzie grodzkim w Krakowie ul. Starowiślna L. 13. II. p. sala Nr. 32. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Anny z Banasiów Ceślukowej nieruchomości: lwh. lwh. 251 ks. gr. gm. kat. Bibice, składającej się z parceli gruntowych i budowlanych o obszarze łączn. 310 sążni kw. — domu drewnianego parterowego na podmurówce, krytego dachówką, przybudówki ze starej cegły, stodoły drewnianej, ogrodu, w którym rośnie 38 drzew owocowych, ogrodzonego płotem drewnianym dl. 40 m. b. Nieruchomość posiada urządzoną księgę hip. przy Sądzie Grodzkim w Krakowie.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 6.371, cena zaś wywołania wynosi zł. 4.778 gr. 25.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 637 gr. 10.

Rękojmię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Krakowie, ul. Starowiślna Nr. 13.

Dnia 15. listopada 1935 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VIII.

Mgr. Kazimierz Zarnecki.

PARCELE

na Grzegórkach

między ulicami Grzegórką i Rzeźniczą pełnouzbrojone

na dogodnych warunkach zaraz do sprze-

dania po cenach okazyjnych. Wiadomość

Kancelarja adw. Dr. Nitscha

Kraków, Rynek Gł. 44 II. p.

PIÓRA WIECZNE
Z ZIEMBIKKI
KRAKÓW

PI. MARIACKI

2

Bardzo do reperacji

U ks. Gadowskiego

(Dochnia)

do nabycia za gotówkę

(w nawiasie inowa cena księgarska).

KATECHIZM WEKSY 2.50 (2.75), KATECHIZM MAŁY 1.20 (1.40), WYCIĄG KATECH. 0.40 (0.50), DZIEJE BIBL. (2.70), MAŁA BIBLIJKA (1.70), EGZORTY DLA SZKÓŁ. POWSZ. (4.50), KRÓTKA HIST. KOSC. 0.40 (0.60), NAUKA KOŚCIOŁA 0.80 (1 zł.), KATECHEZY BIBL. DLA I. i II. KL. POWSZ. 2 zł. (2.40), SZKICE KATECHEZ 2 TOMY 2.50 (3 zł.), PSYCHOLOGJA WYCHOW. 2 zł. (2.40), KAZANIA O WYCHOWANIU 1 zł. (1.20), UPOMINEK DUCH. 0.15 (0.20), DOBRY PASTERZ, modlitewnik oprawny a) dla młodzieży po 60, 1.00, 1.50, 2 zł. (80, 1.20, 1.80, 2.50), b) dla dzieci po 40, 60, 1.00, 1.50, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 8.00, 1.20, 1.80).

Przy zamówieniach ponad 20 zł. franco ponad 30 zł. franco i rabat 10 proc.

PRALNIE WŁASNA

wzorowo prowadzona

przy ul. Kopernika 13

poleca

Stow. św. ZYTY.

Na żądanie naprawia i ceruje bieliznę.

Swiece kościelne

poleca fabryka

FELIKSA MIKESKI

Kraków, Sławkowska 19.

Rok założenia 1866.

Telefon 159-42.